

ПОВЕРТАЄТЬСЯ ЕРА ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ?

ЯКІ СМЕРТОНОСНІ ЗАПАСИ НАКОПИЧЕНО У СВІТІ стор.2

ДО ВИТОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ВЕДЕ ЧИТАЧА ПОЕЗІЯ СТАНІСЛАВА СТРИЖЕНЮКА стор. 9

ЯКІ ВИПЛАТИ ЗДІЙСНЮЄ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД

ЩО ЗМІНИЛОСЯ З 1 ЛИПНЯ стор. 10

Прес Кур'єр

№ 3
(1514)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У 1993 р.

Вересень 2025 р.

Читайте
нас на сайті:

<https://pk.od.ua>

Пишіть

нам на пошту:

pk.gazeta.odessa@gmail.com

Білгород-Дністровський порт стане хабом



Меморандум про відкриття поромного маршруту підписали Білгород-Дністровський морський торговельний порт і грузинська компанія Batumi International Container Terminals LLC (BICT). Це вже друга подібна угода, першу в рамках розвитку Середнього коридору уклали в червні цього року з грузинським Поті, повідомила директор українського порту Оксана Кіктенко.

За її словами, розширення вантажопотоку дозволить Білгород-Дністровській гавані стати найбільшим хабом Транскаспійського міжнародного транспортного маршруту з європейського боку.

Довідково. 28 серпня завершився процес приватизації Білгород-Дністровського порту: підписано акт передачі комплексу компанії «ТОП-ОФФЕР». Аукціон, нагадаємо, відбувся ще в 2024 році. Єдиним покупцем виявилася компанія ТОВ «ТОП-ОФФЕР», яка запропонувала за актив 108 млн гривень. Її основний вид діяльності — надання в оренду та експлуатація власного або орендованого нерухомого майна. Кінцевий бенефіціар Володимир Продивус — бізнесмен, екс-надеп від Партії регіонів, колишній глава Федерації боксу України.

Контейнерний термінал передадуть в концесію

До кінця 2025 року в Україні можуть оголосити конкурс на передачу в концесію контейнерного терміналу в морському порту Чорноморська. Такі плани уряд передбачив в опублікованій програмі дій.

Термінал планують передати в управління приватному інвестору на 40 років. За рік він може обробити близько 760 тис. TEU (один TEU — це стандартний контейнер завдовжки шість метрів і заввишки та завширшки 2,4 метри).

Очікується, що завдяки концесії вдасться модернізувати термінали,

збільшити пропускну здатність порту, підвищити рівень сервісу, збільшити глибину біля причалів та покращити автомобільну логістику навколо порту.

Припортовий знову будуть продавати

На засіданні 26 серпня уряд ухвалив рішення про приватизацію Одеського припортового заводу. Прем'єр-міністр Юлія Свириденко заявила, що державний пакет акцій буде виставлений на відкритий електронний аукціон із початковою ціною 4,5 млрд грн. Аукціон відбудеться 25 листопада.



«Підприємство має відновити повноцінну роботу. Це можливо лише через залучення приватного власника та інвестицій», — підкреслила Свириденко. За інформацією Мінекономіки, основними умовами продажу пакета акцій АТ «Одеський припортовий завод» є: збереження основних видів діяльності підприємства протягом 5 років; здійснення інвестицій у сумі не менше 500 млн грн протягом 5 років; погашення боргів із зарплати та перед бюджетом протягом 1 року; забезпечення соціальних гарантій працівникам підприємства.

"Чумак" призупинив будівництво заводу

Компанія "Чумак" (входить в групу Wilmar International) поставила на паузу будівництво нового заводу з переробки томатів на Одещині. Про це пише LIGA.net.

"Наразі проєкт поставлено на паузу через макроекономічні ризики та безпекову ситуацію", — повідомив операційний директор "Чумак" Олександр Бойко. Основний актив компанії на Херсонщині з початку повномасштабного вторгнення перебуває в тимчасовій окупації. В 2023 році "Чумак" заявив про плани побудувати новий завод з переробки томатів в Одеській області. Та у квітні 2024 року російськими ракетами було зруйновано олійний термінал "Дельта Вілмар Україна".

■ NO COMMENT

- 2 вересня у Львові поховали Андрія Парубія, народного депутата, колишнього голову Верховної Ради. Його застрелили 30 серпня на вулиці. Підозрюваного у вбивстві Михайла Сцельнікова суд арештував на 60 діб без права внесення застави. Слідство триває.

- Уряд оновив порядок перетину державного кордону. Чоловіки віком від 18 до 22 років вперше за час повномасштабної війни зможуть безперешкодно перетинати кордон.

- 3 вересня у Пекіні пройшов масштабний військовий парад, присвячений 80-й річниці перемоги у Другій світовій війні. За парадом спостерігали лідери 26 країн.

- Апеляційний суд у США постановив, що більшість тарифів, запроваджених президентом Трампом з квітня, є незаконними і дозволив діяти тарифам до 14 жовтня, щоб адміністрація мала час для подачі апеляції до Верховного суду.

- Ольга Стефанішина, ексвіцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, призначена послом України у Сполучених Штатах.

- Україна прагне щомісяця отримувати від союзників щонайменше 1 млрд доларів на місяць на закупівлю американської зброї для ведення війни проти росії. До речі, Німеччина вже зобов'язалась надавати Україні дев'ять мільярдів євро щорічно протягом найближчих років.

- Валерій Залужний відмовився ввійти у передвиборчу команду Володимира Зеленського, але пообіцяв не критикувати президента, поки йде війна.

- Президент Азербайджану Ільхам Алієв і прем'єр-міністр Вірменії Нікол Пашинян за посередництва президента США Дональда Трампа підписали мирну угоду у Білому домі 8 серпня.

- Президент Польщі Кароль Навроцький анонсував законодавчу ініціативу, яка у Кримінальному кодексі Польщі прирівняє "бандерівський символ" до нацистських і комуністичних символів.

- Генеральний секретар НАТО Марк Рютте оголосив, що наступний саміт Альянсу відбудеться 7-8 липня 2026 року в Анкарі.

- Кандидатуру президента США Дональда Трампа офіційно висунули на здобуття Нобелівської премії миру. Про це повідомили у Білому домі.

- Ілон Маск заявив про створення нової політичної сили в Сполучених Штатах під назвою "Американська партія" (America Party).

- Кабмін України визначив дату остаточного відключення мобільного зв'язку третього покоління (3G) — 31 грудня 2030 року.

- Державна служба статистики до кінця 2025 року планує оцінити чисельність населення України.

Чи принесе Трамп мир в Україну?

Серпень був напруженим місяцем у міжнародних стосунках і на першому місці стояла загарбницька війна росії проти України. Головні події відбулися на Алясці, у Вашингтоні і в Європі.

Втім, реальних кроків до завершення війни не видно. 1 вересня спливає черговий термін, який Трамп дав москві у рамках перемовин про організацію двосторонньої зустрічі з Україною.

■ ОДЕЩИНА: ХРОНІКА ТЕРОРУ — СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ-2025

- 28 серпня. В дельті Дунаю дрон РФ ударив по розвідувальному кораблю «Сімферополь». Один член екіпажу загинув, триває пошук військових моряків.

Інцидент стався після півночі. В результаті вибуху утворилася пробоїна, і СРЗК перекинувся на борт. Частина членів команди вважається зниклими безвісти.

- 31 серпня. Оразу після півночі росія масовано атакувала Одещину ударними безпілотниками. Найбільше постраждало місто Чорноморськ та його околиці. «Шахеда» йшли трьома хвилями по 7-10 в кожній.

Внаслідок удару пошкоджена енергетична інфраструктура. На ранок понад 29 тисяч абонентів були без електроенергії. Також пошкоджені приватні будинки та адміністративні приміщення. В деяких місцях спалахнули пожежі. Є поранена людина.

А вранці 31 серпня цивільне судно під прапором Белізу отримало пошкодження в районі порту Чорноморськ. За попередньою інформацією, під ним здетонувала нерозірвана частина збитого напередодні «шахеда».

- 2 вересня. У ніч з 1 на 2 вересня росія атакувала ударними безпілотниками Ізмаїль Одеської області. Як повідомили в пресслужбі місцевої адміністрації, удар припав на припортову інфраструктуру.

Також було ушкоджено три судна під прапором інших країн, одне з яких знаходиться під арештом.

Ще постраждали трубопровід, підсобне приміщення, понтон, причал, а також вантажівка на території приватних підприємств.

Попередньо відомо про постраждалого громадянина Азербайджану, який знаходився на борту ураженого осколками судна — 22-річного чоловіка ушпиталили до Ізмаїльської лікарні з незначними пораненнями.

Окупанти досі хочуть захопити Одесу?

30 серпня начальник генштабу росії валерій герасимов провів засідання, яке було присвячене підсумкам весняно-літньої кампанії на фронті. Він сидів на тлі карти, на якій, крім окупованих Луганської, Донецької, Запорізької та Херсонської областей, до складу РФ було включено Одеську та Миколаївську області, пише журналіст The Wall Street Journal Ярослав Трофімов. Карта, ймовірно, відображає російські військові цілі в Україні, зазначив журналіст.

На засіданні герасимов заявив, що стратегічна ініціатива «повністю перебуває у російських військ». При цьому, як зазначили аналітики Інституту вивчення війни (ISW), герасимов перебільшив здобутки росії.

Загалом російська армія контролює близько 20% території України, але майже всі ці завоювання припали на перші тижні вторгнення. За даними Deep State, за останні 1010 днів війни росія захопила 5842 кв. км української території, тобто 0,97 % площі країни.

Інакше погрожує санкціями. Москва мовчить.

Згідно з розкладом, президент США виступить із новою заявою з Овального кабінету Білого дому у 2 вересня. Наразі невідомо, про що саме буде говорити Трамп. Тому проаналізуємо події серпня.

5



3

ЩО ДОЗВОЛЕНО ЮПІТЕРУ-2

Попередня моя публікація про те, як і чому виник конфлікт в Одеській регіональній організації НСЖУ і чим він може закінчитися, була надрукована у «Прес-кур'єрі» 5 червня під заголовком «Що дозволено Юпітеру...». Нагадаю, закінчувалась вона моїми вимогами провести, нарешті, повноцінне засідання правління ОРО НСЖУ, на якому розглянути питання про конфлікт в Одесі і про скликання протягом трьох місяців звітно-виборчої конференції, провівши перед тим повну звірку списку

членів ОРО.

А ще я наївно нагадував Юрію Роботіну, що за результатами вивчення конфліктної ситуації в Одесі Робоча група НСЖУ має підготувати пропозиції для розгляду на засіданні правління НСЖУ. А воно вже, мовляв, скоро...

Минуло три місяці. Що сталося за цей час і яка ситуація сьогодні?

7



4 820114 820020 >

СМЕРТЬ РОСІЙСЬКИМ ОКУПАНТАМ!

ПОГЛЯД

ДОКТРИНА ДОНАЛЬДА ТРАМПА



Другий термін президентства Дональда Трампа триває усього з січня, але вже можна спостерігати появу нової доктрини зовнішньої політики. І, як і багато іншого в його президентстві, вона різко відрізняється від попередніх підходів.

Доктрини відіграють важливу роль в американській зовнішній політиці. З Доктриною Монро, проголошеною у 1823 році, Сполучені Штати заявили про свою провідну роль у Західній півкулі та про готовність перешкоджати іншим державам у створенні стратегічної конкуренції в цьому регіоні.

На початку холодної війни Доктрина Трумена передбачала підтримку США для країн, які боролися з комунізмом і радянською експансією.

Пізніше Доктрина Картера сигналізувала, що США не стоять осторонь, якщо зовнішні сили спробують встановити контроль над нафтононим регіоном Перської затоки. Доктрина Рейгана обіцяла підтримку антикомуністичним і антиросійським силам і державам.

Доктрина Свободи Джорджа Буша-молодшого дала зрозуміти, що ані терористи, ані ті, хто їх прихизає, не будуть у безпеці від американських атак.

Всі ці доктрини мали спільне: вони доносили до широкої аудиторії у світі, що США вважають критично важливим для своїх інтересів і що саме готові зробити для їхнього захисту. Вони були покликані заспокоїти союзників, стримувати супротивників, мобілізувати американський держапарат у сфері безпеки й інформувати громадськість.

Хоча жодної офіційної доктрини Трампа не було оголошено, вона починає вимальовуватись.

Її можна назвати доктриною "не помічати очевидного", або "це не наша справа".

Якою б не була назва, ця доктрина означає, що США більше не намагатимуться впливати на те, як країни поведуться у себе вдома.

Адміністрація утрималася від кри-

тики президента Туреччини Реджепа Таїпа Ердогана за арешт головного опозиціонера, прем'єр-міністра Ізраїлю Біньяміна Нетаньягу за спроби послабити судову систему країни чи прем'єра Угорщини Віктора Орбана, який систематично підриває демократичні інститути.

Попри те, що Трамп критикував зовнішню політику президента РФ Володимира Путіна та економічну політику голови КНР Сі Цзіньпіна, він не порушував тему репресій проти їхніх власних громадян.

Його адміністрація також скоротила або повністю згорнула діяльність низки інструментів просування демократії, зокрема "Голосу Америки", Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) і Національного фонду підтримки демократії (NED).

Найближчим до публічного формулювання нової доктрини був виступ Трампа в Саудівській Аравії 13 травня. Він із захопленням говорив про "велику трансформацію" цієї країни, додавши, що вона "відбулася не завдяки західним інтервенціям, які читали лекції про те, як вам жити і як управляти своїми справами..."

"Протягом останніх років надто багато американських президентів були одержимі ідеєю зазірати в душі іноземних лідерів і використовувати зовнішню політику США як інструмент відплати за їхні гріхи", – наголосив тоді Трамп.

Дії Трампа – насамперед його прагнення до бізнес-угод з авторитарними режимами в Перській затоці й далеко за її межами – ще раз підкреслюють зміст цих слів.

На відміну від Рейгана, Картера, Буша, Барака Обами та Джо Байдена, Трамп чітко дав зрозуміти, що США більше не цікавлять просування прав людини та демократії, засудження авторитаризму чи вимоги звільнення політичних в'язнів.

Звісно, така "байдужість" дозволяє уникнути певних помилок.

Зокрема, надмірного втручання, як

у часи Джорджа Буша, коли надмірне прагнення до "поширення демократії" призвело до фатального вторгнення в Ірак. А разом із тим – такий підхід спрощує співпрацю США з урядами, внутрішню політику яких раніше могла б завадити економічній чи дипломатичній співпраці.

Однак недоліки такого підходу переважають.

Доктрина Трампа підвищує ймовірність того, що авторитарні уряди й надалі посилюватимуть внутрішні репресії та підриватимуть демократію – систему, яка, крім особистих свобод, часто асоціюється з вільним ринком, верховенством права і менш агресивною зовнішньою політикою.

Просування демократії, таким чином, не лише відповідає моральним цінностям, а й захищає інтереси американських інвесторів і знижує ризик втягнення США в нові конфлікти.

Крім того, нова доктрина віддає США від багатьох традиційних союзників, більшість із яких, як не дивно, є демократіями. Таке відчуження підриває американський вплив у світі.

Слід зазначити, що здатність США проводити зовнішню політику, орієнтовану на свободу, залежить і від дотримання демократичних стандартів у самій країні.

Жодна держава не може переконливо закликати інших до демократії, порушуючи її основи у себе вдома. А адміністрація Трампа порушувала чимало норм і практик, які забезпечують функціонування демократії, що саме по собі нівелює будь-які її спроби бути "вчителем".

Жодна доктрина не є ідеальною – під час холодної війни США підтримували антикомуністів, які самі не були демократами. І доктрина Трампа не є винятком. Вона має яскраво виражене корисливе, праворадикальне спрямування.

Його адміністрація критикувала уряди Європи та відкрито симпатизувала крайнім правим силам, зокрема націоналісту Карлою Навроцкому, який переміг на президентських виборах у Польщі. Попри скорочення зовнішніх втручань, Трамп вів конфронтацію з Гренландією та Канадою.

Але це радше винятки.

Суть доктрини Трампа полягає в тому, що антидемократична поведінка більше не є перешкодою для бізнесу. Протягом тривалого часу США намагалися змінити світ, часом дратуючи, а часом надихаючи.

Ці часи минули – частково на краще, але переважно на гірше.

Америка змінилася. Вона дедалі більше схожа на ті країни, які колись критикувала. Це так само трагічно, як і іронічно.

Річард ХААС, почесний президент Ради з міжнародних відносин, старший радник компанії Centerview Partners (Оригінал – на сайті Project Syndicate).

мануель Макрон припустив, що єдиний ядерний арсенал ЄС може відігравати більшу роль в обороні континенту в майбутньому.

Питання про розширення ядерного оборонного потенціалу Великої Британії та Франції для їхніх європейських союзників знову виникло, особливо після політичного повернення Дональда Трампа. Перспектива можливої ядерної програми ЄС навіть порушувалася в дебатах навколо виборів до Європейського парламенту 2024 року.

«Поки що незрозуміло, чи справді розширення запасів необхідне для вирішення цих змін», – сказав Корда.

Звіт SIPRI також показує, що інші регіони світу також активно розширюють свої ядерні арсенали. Китай має найшвидше зростаючий арсенал, додаючи близько 100 нових боеголовки на рік з 2023 року, і зараз, за оцінками, досяг 600.

Очікується, що Індія, яка давно перебуває у стані конфлікту з Пакистаном, дещо збільшить свій арсенал приблизно до 180 боеголовки до 2024 року. SIPRI очікує, що поточний арсенал Пакистану зі 170 боеголовки значно зросте протягом наступного десятиліття.

Згідно зі звітом, ядерний арсенал Ізраїлю, існування якого офіційно не визнається урядом, станом на січень 2025 року становив 90 боеголовки. А Північна Корея, за даними SIPRI, має близько 50 боеголовки, і достатньо розщеплюваного матеріалу, щоб збільшити цю кількість до 90.

(За повідомленнями ЗМІ).

Роумінг запрацює з 2026 року

Європейська комісія запропонувала Україні приєднатися до єдиної роумінгової зони Європейського Союзу у 2026 році.

Наступного року українці, які подорожують до ЄС, та громадяни ЄС, які відвідують Україну, зможуть користуватися своїми мобільними телефонами за тарифами та швидкістю мережі на тому ж рівні, що й удома, а екстрені служби будуть доступні безкоштовно.

«Ми підтверджуємо нашу відданість Україні та її громадянам», – сказала Урсула фон дер Ляєн, президент Європейської комісії, щодо пропозиції.

Україна офіційно оголосила про свій намір приєднатися до системи у червні 2022 року. Того ж року фон дер Ляєн оголосила,



що ЄС має намір співпрацювати з Україною для досягнення цієї мети якомога швидше.

У червні 2025 року Україна повідомила про повне узгодження свого законодавства щодо єдиної системи роумінгу зі стандартами ЄС.

Після оцінки цього Європейська Комісія визначила, що Україна відповідає необхідним умовам, і на цій підставі ухвалила пропозицію щодо вступу, яку ще має схвалити Рада, що об'єднує уряди держав-членів ЄС.

Де найдешевша земля

Одещина опинилася у п'ятірці українських регіонів з найнижчою вартістю земель сільськогосподарського призначення. Один гектар коштує 41,8 тисячі гривень. Такі дані публікує портал Opendatabot.

Компанію областей з найнижчими цінами на землю Одещині складають Запорізька, Херсонська, Чернівецька та Миколаївська. Щоправда, з усієї п'ятірки вартість землі в Одеській області найвища.

Найдорожчою є земля на Івано-Франківщині: у середньому за один гектар покупець викладає 126,6 тис. грн. Далі йдуть Львівщина, Київщина та Тернопільщина.

Серед прифронтових регіонів за вартістю сільгоспземлі лідирує Дніпровщина – там покупці у середньому сплачують 73,9 тис. грн/га.



На Одещині найдешевша земля у південних районах, зокрема в Бессарабії – близько 30 тисяч за гектар. Причини – відсутність стабільних опадів і низька родючість ґрунтів у деяких частинах регіону.

При цьому Одещина опинилася серед областей, де неохоче купують землю. Цьогоріч укладено лише 1944 угоди. Менше тільки в Миколаївській, Чернівецькій та Івано-Франківській областях. А лідером стала Полтавщина (5,4 тис. угод).

Міст з Сицилії до Італії

Уряд Італії дав зелене світло на будівництво мосту між островами Сицилія та материковою частиною країни. Як зазначає Reuters, ідея будівництва мосту через Мессінську протоку обговорюється аж з часів Античного Риму, але жодного разу справа не дійшла до практичних спроб її втілення.

Після приходу до влади у 2023 році чинної прем'єрки Джорджії Мелоні проєкт відродили. На будівництво підвісного мосту довжиною 3,6 кілометра планують витратити 13,5 мільярда євро.

Проєкт передбачає будівництво найдовшого у світі підвісного мосту довжиною 3300 метрів, який планує включати трисмугову автомагістраль у кожному напрямку та залізничну колію. Очікується, що через нього проїжджатиме



шість тисяч транспортних засобів на годину та двісті поїздів на день. Згідно з планами, міст може витримувати вітер понад двісті кілометрів на годину та землетруси силою понад сім балів за шкалою Ріхтера.

Консорціум, що відповідає за будівництво, має намір завершити будівництво у 2032 році.

Екологічні групи назвали будівництво мосту «дорогою авантюрою» з боку уряду.

Що передбачала Ванга?

За словами Баби Ванги, всесвітньо відомої болгарської провидиці, ми зв'яжемося з інопланетянами у 2025 році, а деякі навіть кажуть, що на нашу планету можуть напасти.

Загадковий космічний об'єкт діаметром 20 кілометрів мчить космосом зі швидкістю 217 000 км/год (135 000 миль/год) і може пролетіти повз Землю приблизно в листопаді – або, що ще гірше, зіткнутися з нею. NASA стверджує, що об'єкт, відомий як 3I/Atlas, максимально наблизиться до Сонця 30 жовтня, пройшовши від нього відстань 209 мільйонів км (128 мільйонів миль), але деякі вчені побоюються, що це не природне явище, а «міжзоряний порушник», яким керують інопланетяни.

Ці попередження не нові. Баба Ванга багато років тому передба-



чила, що людство зустрінеться з інопланетянами у 2025 році. Атос Саломе, відомий як «сучасний Нострадамус», також стверджує те саме, наголошуючи, що відкриття космічного телескопа Джеймса Вебба та можливе розкриття файлів уряду США про НЛО можуть започаткувати нову еру в нашому світогляді.

Баба Ванга раніше передбачила кілька важливих подій, зокрема терористичні атаки 11 вересня, смерть принцеси Діани та спалах пандемії Covid-19.

БЕЗПЕКА

Повертається ера ядерної зброї?

Згідно з новим дослідженням Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру (SIPRI), багаторічне скорочення світових арсеналів ядерної зброї завершилося, і очікується, що кількість боеголовки у світі найближчим часом зросте. Великі держави знову нарощують свої арсенали, а Європа побудує власний ядерний щит.

За оцінками SIPRI, Сполучені Штати та росія володіють переважною більшістю світових ядерних боеголовки – близько 90% світових запасів. З майже 12 241 боеголовки росія має 5 459, тоді як Сполучені Штати мають приблизно 5 177.

Обидві країни знову збільшують свої загальні арсенали, кажуть експерти SIPRI, після досягнення значного прогресу в демонтажі застарілої ядерної зброї, створеної під час холодної війни. «Темпи демонтажу сповільнюються, тоді як розгортання нової ядерної зброї прискорюється», – йдеться у звіті.

Дві ядерні держави Західної Європи, Велика Британія та Франція, також прагнуть модернізувати та розвивати свої арсенали. Ризик ядерної зброї в Європі також зростає, оскільки країни реагують на загрозу російської агресії та можливість того, що Сполучені Штати можуть відкликати гарантії безпеки своїм союзникам на континенті.

«Хоча нові ядерні держави не виникають за одну ніч, очевидно, що багато країн дедалі частіше розглядають ядерну зброю як панацею для своєї національної безпеки», – сказав Euractiv Метт Корда, старший дослідник програми SIPRI зі зброї масового знищення.

Велика Британія планує збільшити свій ядерний арсенал з 225 до 260 одиниць. Окрім збільшення військових витрат НАТО, Лондон витрачає 15 мільярдів фунтів стерлінгів на розвиток власного ядерного потенціалу, частково у партнерстві з американськими боеголовками. Британський уряд відмовився від обіцянки 2021 року скоротити свої арсенали зброї, посилаючись на проблеми безпеки. В останньому стратегічному огляді оборони Великої Британії міститься заклик до більш активної участі Великої Британії в ядерному стримуванні НАТО.

Острівна держава також планує будувати нові підводні човни в рамках розширення свого Королівського флоту, який наразі є єдиною зброєю, здатною нести ядерні боеголовки. У стратегічному огляді також рекомендовалось придбати винищувач F-35, здатний нести ядерну зброю.

За оцінками SIPRI, арсенал Франції залишається стабільним на рівні 290 боеголовки, але країна також інвестує в модернізацію. Президент Франції Ем-

Одесу віднесли до зони бойових дій

Одесу та ще більше сотні населених пунктів регіону внесли наказом до списку територій, на яких ведуться бойові дії.

В оновленому документі Міністерства розвитку громад та територій, зокрема, йдеться про Одесу, Чорноморськ, Ізмаїл, Затоку, Кароліно-Бугаз, Кілію, Вилкове, Овідіополь, Роздільну. До повного списку увійшли 119 міст і сіл в Одеському, Березівському, Білгород-Дністровському, Болград-

ському, Ізмаїльському, Подільському та Роздільнянському районах.

Наказ №1151 підписаний віце-прем'єр-міністром з відновлення Олексієм Кулебою, вже опублікований в «Офіційному віснику України» та набрав чинності з дня публікації.

Всі ці громади отримають статус постраждалих від збройної агресії, відповідно до затвердженого переліку. А мешканці — право на державну допомогу, зокрема ста-

тус внутрішнього переселенця та соцвиплати.

Крім того, через новий статус голова Одеської обласної військової адміністрації Олег Кіпер може отримати розширені повноваження: призупиняти рішення місцевих рад, усувати посадовців, керувати ресурсами громад, зокрема перерозподіляти фінансування та ініціювати перерозподіл коштів місцевих бюджетів, навіть усупереч волі місцевих рад.

Проект на мільярд: в Одесі закуплять тролейбуси для нового маршруту в Пересипському районі

Продовжити тролейбусний маршрут №10 від Пересипського мосту до вулиці 28 Бригади (Паустовського) планують в Одеській мерії. Для такого амбітного проекту знадобиться понад мільярд гривень, про що стало відомо на засіданні транспортної комісії міськради, повідомляє «Думська».

В «Одесмиськелектротранс» задумали протягнути маршрут до вулиці 28 Бригади (Паустовського) через Південну дорогу, тобто, охопити значну частину Пересипського району.

Для цього необхідно протягнути

28 кілометрів контактної мережі та побудувати три тягові підстанції, що обійдеться бюджету в майже 700 млн грн, повідомив директор КП «Одесмиськелектротранс» Микола Литовчук.

«У нас у планах протягнути контактну мережу до Ярмаркової площі, а потім тролейбуси підуть автономним ходом до вулиці 28 Бригади (Паустовського)», — зазначив він.

На сьогодні транспортний парк Одеси не має рухомого складу, який міг би обслуговувати цей маршрут. Тому місто планує придбати 36 тролейбусів з автономним ходом не

менше 250 кілометрів. Їхня вартість перевищить 400 млн грн. Реалізувати його планують за рахунок позабюджетних коштів, а завершити у 2028 році.

Довідково.

Сьогодні 10-й тролейбус курсує з вулиці Інглезі до Приморської, тобто, дає змогу жителям Черемушек, Середнього Фонтану і центру міста добиратися до Пересипу.

На найближчій сесії міськради депутати планують внести відповідні зміни до постійної цільової програми розвитку електротранспорту.

Угорщина хоче отримувати нафту з Одеси

Доступ до одеського порту і нафтопроводу «Одеса — Броди» хоче отримати найбільша нафтогазова компанія Угорщини Mol (Magyar Olaj- és Gázipari Rt. szövetkezet). Як повідомляє видання Bloomberg, вона розглядає трубопровід з Одеси як найкращий варіант знизити залежність від російських енергоносіїв.

«Нафтопровід «Одеса-Броди» дасть змогу отримувати поставки морем від світових виробників і забезпечувати енергетичну безпеку в регіоні. Компанія хоче, щоб ЄС та інші країни взяли участь у «пожвавленні» одеського трубопроводу, який стане альтернативою російській нафті також для Сербії», — зазначив віцепрезидент компанії Сабольча Пал Сабо.

Нагадаємо, Будапешт досі отримує російську нафту через



територію України нафтопроводом «Дружба». Не маючи доступу до моря, 2022 року Угорщина була звільнена від заборони ЄС на постачання сирої нафти цим шляхом, однак прем'єр-міністр країни Віктор Орбан нині перебуває під тиском Брюсселя, який вимагає поступового припинення цих поставок. Євросоюз вимагає припинити импорт російських енергоносіїв до 2027 року.

Нафтопровід «Одеса — Броди» має стати своєрідною паличкою-виручалочкою, яка дасть змогу угорцям вирішити цю проблему.

Танкери приходять до одеського порту, зливають нафту в трубопровід, а в Бродях вона надходить до нафтопроводу «Дружба», який доправить її через кордон України та ЄС до Угорщини.

Компанія зазначає, що підключення до української інфраструктури буде непростим, оскільки Одеса часто зазнавала російських ракетних атак, а трубопровід, який наразі не працює, потребуватиме величезних інвестицій. Чорне море також було заміновано після повномасштабного вторгнення рф.

Наразі єдиною альтернативою для угорців є нафтопровід з Адріатичного моря, контрольований хорватською компанією Japaf, яку звинуватили в завищенні цін на «чорне золото». «Одеса — Броди» має стати розумною альтернативою для угорського ринку після припинення подачі нафти з рф.

В Одесі призначили нового обласного прокурора

Новим прокурором Одеської області призначено Андрія Сватка. Про це стало відомо з офіційного сайту відомства.

Андрій Сваток — 39-річний киянин, випускник Київського національного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Правознавство».

До переїзду в Одесу він був першим заступником керівника столичної обласної прокуратури (2023-2025 р.). Обіймав керівні посади управління у прокуратурах Київської (2021-2023 р.), Житомирської (2020-2021 р.), та Миколаївської областей (2016-2020 р.), а також працював в Генпрокуратурі (2015-2016 р.).



Андрій Сваток продовжив сімейну традицію, адже його батько, Георгій Іванович, також прокурор, і у 2020 році зайняв крісло заступника начальника одного з управлінь Департаменту спеціального нагляду в Офісі Генпрокурора.

Голова Одеської ОВА вимагає зупиняти рух транспорту під час хвилини мовчання

Зупиняти рух усіх видів транспорту під час хвилини мовчання щоранку вимагає голова Одеської обласної військової адміністрації Олег Кіпер.

Згідно з його розпорядженням, вшановувати таким чином пам'ять захисників і захисниць, які віддали своє життя за Україну, повинні на території всіх міст, селищ і сіл регіону. Поліція зобов'язана забезпечити порядок у цей час.

У документі підкреслено, що транспорт повинен зупинятися з дотриманням правил дорожнього руху. Крім того, о 9:00 повинні бути призупинені заняття в навчальних закладах і будь-які заходи, що проводяться організаціями або підприємствами.

«Наш край» відновили і... розпустили

Заборону політичної партії «Наш край», створеної нардепом з Одеської області Антоном Кіссе, скасував Верховний суд. Як повідомляє «Думська», нещодавно ВС задовольнив скаргу політсили на рішення Восьмого апеляційного адмінсуду, анулював його і виніс нове, відмовивши Міністерству юстиції в задоволенні позову.

Аргументи відомства, яке вважало на підставі матеріалів Служби безпеки України, що «Наш край» причетний до антиукраїнської діяльності та діяв в інтересах росії, визнано неспроможними.

Так, у своєму позові Мін'юст вказував на те, що 14 членів партії

притягували до кримінальної відповідальності за державну зраду і колабораціонізм. Крім того, за даними міністерства та СБУ, до початку повномасштабного вторгнення рф політична риторика лідерів «Нашого краю» була «фактично спрямована на підтримку антиукраїнської позиції країни-агресора».

Суд, однак, дійшов висновку, що доказів для таких серйозних звинувачень відомства не зібрало. Так, лідери «Нашого краю» ніколи не підозрювалися в державній зраді та колабораціонізмі. Що стосується тих її членів, які пішли служити окупантам, то їх оперативно виключили з лав політичної сили. Програма партії цілком проукраїнська, нічого

сепаратистського чи проросійського в ній немає. Крім того, суд взяв до уваги цілу низку заяв «Нашого краю», зроблених до і після початку повномасштабної війни: партія різко засудила російську агресію, закликала українців зі зброєю в руках боротися з окупантами тощо. До кінця 2022 року до лав Збройних сил вступили 920 членів «Нашого краю» і 66 депутатів місцевих рад, обраних від партії. Постанова Верховного суду остаточна й оскарженню не підлягає.

Партія «Наш край», відстоявши свою честь та право на діяльність у Верховному суді, 27 серпня провела свій позачерговий 40-й з'їзд. На ньому ухвалено рішення про саморозпуск. В партії заявили, що їй завдано «критичної репутаційної шкоди».

ОДЕЩИНА: ХРОНІКА ТЕРОРУ – ЧЕРВЕНЬ-2025

● 4 червня. Вже о 0.46 годині російські загарбники масовано атакували Одесу 20-ма ударними безпілотниками. Сили протиповітряної оборони знищили 12 дронів-камікадзе, проте у місті є пошкодження цивільної інфраструктури, зокрема житлових будинків та СТО. Про це повідомили в Одеській військовій адміністрації.

Поранення ноги отримала одна людина, ще дев'ятеро зверталися за психологічною підтримкою.

● 6 червня. Одеську область атакували ударними безпілотниками та ракетою Х-31П. Завдяки активній протидії вона не досягла своєї цілі, повідомили в Повітряному командуванні «Південь».

Загалом у ніч на 6 червня росія атакувала 452-ма засобами повітряного нападу: ракетами та дронами. Протиповітряна оборона знешкодила 406 ворожих цілей, поза тим, є влучання у 13 локацій та падіння уламків.

● 7 червня. Ворог атакував Одеський район ударними безпілотниками, пошкоджено храм та інфраструктуру селища Овідіополь.

Постраждалих, на щастя, немає, повідомили в прокуратурі.

● 10 червня. Ворог вдарив по пологовому будинку і станції швидкої допомоги. Дісталось і житловим будинкам. За попередніми даними, ворог випустив по місту понад десять безпілотників.

Внаслідок нічної атаки по Одесі дві людини загинули, ще дев'ятеро постраждали. Тієї ночі ракетного удару ворог завдав і по Одеській кіностудії. Внаслідок удару було знищено частину знімального комплексу, зокрема — декорації до фільму "Довженко".

● 11 червня. Кілька разів звучала повітряна тривога на початку доби: ворог атакував Одеську область ударними безпілотниками.

Від масованого обстрілу постраждав Ізмаїльський район. За даними районної адміністрації, удар був спрямований на район Вилкове в дельті Дунаю. Постраждали кілька приватних будинків, виникло загоряння в п'яти місцях. Вогонь також знищив автомобіль та плавзасоби. На щастя, ніхто не постраждав.

● 12 червня. Другу ніч поспіль російські окупанти завдають масованого удару «шахедами» по місту Вилкове. У результаті влучень пошкоджень зазнали приватне підприємство та багатоквартирні будинки.

Вогнем також знищено піломатеріали, будівельні матеріали, електрообладнання, два комбайни та один вантажний автомобіль.

● 17 червня. Повітряна тривога зазвучала ще о 1.28, а вибухи почали лунати о 4:40. Виникли пожежі, є руйнування, загинули дві жінки, більше 20 людей поранено.

Мер міста Геннадій Труханов повідомив, що зруйновано інклюзивний центр, де працювали з дітьми з особливостями психофізичного розвитку. Пошкоджено також будівлю дитячого садка, розташованого поруч.

В результаті атаки дронів постраждала будівля одного з найстаріших медичних закладів Одеси — міської інфекційної лікарні.

У приміщенні корпусу художньо-графічного факультету Південноукраїнського національного педагогічного університету імені Ушинського є руйнування в аудиторіях, коридорах, актовому залі, у бібліотеці.

У Соборі Різдва Христового ПЦУ пошкоджено вікна, стіни, ікони та дах.

● 20 червня. Росіяни завдали масованого удару безпілотниками по Одесі, зафіксовано 10 влучань, внаслідок яких виникли пожежі. Одна людина загинула та ще 14 дістали поранення, серед яких 3 рятувальників.

Як повідомили у пресслужбі ДСНС регіону, на місцях прильотів спалахнуло десять пожеж. Наймасштабніша — у 4-поверховому житловому будинку, де врятували трьох людей, а ще шістьох — евакуювали.

Постраждав 23-поверховий будинок, пожежники ліквідували загоряння на 18, 19, 20 поверхах. З будівлі евакуювали 600 осіб.

Крім того, горіли ще п'ять житлових будинків за різними адресами і три автомобілі. На узбережжі через падіння БПЛА спалахнула пожежа, вибуховою хвилею пошкоджені об'єкти рекреації.

● 21 червня. Атака продовжувалася з 21:55 до 22:55 і її наслідком стало поранення трьох місцевих жителів та пошкодження низки будівель.

За даними міуніципалітету, внаслідок ворожої атаки в трьох школах міста вибито загалом більше ніж 90 вікон.

● 22 червня. Вночі ворог атакував ударними безпілотниками Білгород-Дністровський.

В результаті атаки була знищена місцева станція екстреної медичної допомоги. Виведені з ладу 7 санітарних авто, 6 з них потрошені, одна карета швидкої згоріла повністю. На щастя, ніхто не постраждав.

● 23 червня. Російські окупанти серед білого дня вдарили двома балістичними ракетами по місту Білгород-Дністровський на Одещині. Двоє людей загинули, понад десяток поранено. Згодом у лікарні померла ще одна постраждала.

Росіяни зруйнували місцевий навчальний заклад — ліцей. Діти, на щастя, на канікулах, їх у закладі не було.

● 25 червня. Вночі місто Вилкове Ізмаїльського району пережило вже третю масовану атаку «шахедами» за поточний місяць. Містяни цього разу чули до двадцяти вибухів.

На щастя, жертв та постраждалих немає. Через ворожу атаку в місті зруйновано кілька будівель місцевого непрацюючого заводу, складське приміщення, в якому знищено сільськогосподарське обладнання, два легкові автомобілі. Також руйнувань зазнала нежитлова будівля підприємства із заготівлі очерету.

● 27 червня. Внаслідок атаки ворожих ударних БПЛА на Одесу загинули двоє і постраждали 17 людей, з них троє дітей. Троє поранених перебувають у важкому стані.

Пошкоджено 21-поверховий будинок, господарські споруди на території приватного домоволодіння, адмінбудівлю, складські приміщення приватного підприємства, будівлю непрацюючої АЗС, автомобілі. Внаслідок влучання виникла пожежа на 7, 8 та 9 поверхах, люди опинилися заблокованими у квартирах.

● 30 червня. Повітряну тривогу оголосили о 1:55, відбій дали о 3:00. Десь через 50 хвилин російські безпілотники з'явилися знову і атакували передмістя до 4:45.

Вибухи і роботу ППО чули в різних районах міста і в передмісті. Адресами атаки найчастіше називалися Санжійка, Малодолинське, Бурлача балка, Чорноморськ. Внаслідок обстрілу в Одесі постраждали майстерні й спецтехніка водоканалу, повідомили в «Інфоксво-доканалі».



"Україна та Нідерланди проти росії"

У липні Європейський суд з прав людини визнав російську федерацію відповідальною за масові й системні порушення прав людини на окупованих територіях України до та після 24 лютого 2022 року, а також за збиття малайзійського Boeing рейсу MH17 над Донеччиною в 2014 році. Російська сторона була відсутня під час оголошення рішення, як і на попередніх засіданнях.

Йдеться про справу, що об'єднала чотири міждержавних скарги проти росії до ЄСПЛ з боку України та Нідерландів:

- Україна проти росії (№ 8019/16) – порушення під час збройного конфлікту на Донбасі, зокрема збиття MH17, тортури, примусову працю та інше;

- Україна проти росії (№ 43800/14) – викрадення і незаконне переміщення українських дітей до РФ у 2014 році;

- Нідерланди проти росії (№ 28525/20) – обставини та наслідки збиття рейсу MH17;

- Україна проти росії (№ 11055/22) – грубі порушення прав людини під час повномасштабного вторгнення з 24 лютого 2022 року.

Суд одностайно визнав, що має юрисдикцію за даними скаргами



щодо подій, що відбулися до 16 вересня 2022 року, коли членство росії у Раді Європи припинилося.

Суд визнав російську федерацію винною у численних порушеннях прав людини, що відбувалися на окупованих територіях до та після 24 лютого 2022 року, і їхній масовий та системний характер.

Йдеться про свавільні вбивства цивільних і військовополонених, позбавлення волі, нелюдське поводження, застосування тортур, ігнорування росією наслідків її ударів для цивільного населення, системну практику придушення української ідентичності, у тому числі через систему освіти, практику "фільтрації", вивезення українських дітей та дорослих цивільних громадян вглиб окупованих територій або на територію РФ тощо.

Також суд встановив, що рейс MH17 над Донбасом збили з російського ЗРК "Бук" і росія несе

відповідальність за те, що це стало можливим.

У Міністерстві юстиції України назвали безпрецедентним довгоочікуване рішення ЄСПЛ у справі "Україна та Нідерланди проти росії".

"Рішення проривне, більшість скарг України були задоволені", – прокоментувала уповноважена міністерства у справах ЄСПЛ Маргарита Сокоренко.

Вона відзначила, що Суд вказав на безпрецедентний характер подій, яких стосується справа, на те, що росія прагне знищення України як держави і не визнає її права на існування та що це несумісно із засадами існування держав Ради Європи.

"За такі висновки міжнародного судового органу, які є вже важливими не тільки для України, а й інших країн, ми дуже боролись в цьому процесі. Лише ці висновки, як ніщо, говорять про те, що правда та справедливість перемагає будь-яку пропаганду", – зазначила уповноважена Мін'юсту.

Цілком очікувано, що у кремлі вважають рішення Європейського суду з прав людини нікчемним. Речник російського правителя пєсков зазначив, що росія не збирається виконувати рішення ЄСПЛ.

Свідчить місія ООН

Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні у липні зафіксувала щонайменше 1674 жертви серед цивільних осіб в Україні, що є найбільшою кількістю з травня 2022 року. Про це йдеться у пресрелізі Організації, передає "Укрінформ".

«У липні 2025 року було зафіксовано щонайменше 1674 жертви серед цивільних осіб (286 загиблих та 1388 поранених), встановивши новий місячний рекорд з травня 2022 року. Порівняно з липнем 2024 року, у липні 2025 року кількість загиблих і поранених цивільних осіб зросла на 22,5%», — заявили у місії.

Зазначається, що найбільший приріст жертв був спричинений застосуванням авіабомб, скинутих російськими військами, що призвело до 276 жертв (67 загиблих та 209 поранених) у липні 2025 року у порівнянні зі 114 жертвами (34 загиблих та 80 поранених) у червні 2025 року.

Попри зменшення кількості жертв від ударів ракетами дальнього радіуса дії та баражуючими боеприпасами приблизно на 20% у

липні порівняно з червнем, ці атаки залишалися серйозною загрозою для цивільних. Вони спричиняли майже 40% усіх жертв серед цивільних осіб, зокрема в таких великих містах, як Київ, Дніпро та Харків.

Крім того, 24% від загальної кількості жертв (64 загиблих та 337 поранених) спричинили безпілотники ближнього радіуса дії.

За підсумками червня місія ООН зазначала: у першій половині 2025 року загальна кількість загиблих і поранених цивільних становить 6754 особи, що на 54% більше порівняно з аналогічним періодом 2024 року, коли було задокументовано 4381 жертву.

Загалом за останні 6 місяців кількість загиблих серед цивільного населення зросла на 17%, а поранених – на 64%".

Від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 року місія ООН задокументувала щонайменше 13 580 загиблих серед цивільних, зокрема 716 дітей, а також 34 115 поранених цивільних осіб, у тому числі 2173 дитини.



У ніч на 28 серпня росія завдала масованого удару по території України ударними БПЛА, ракетами повітряного та наземного базування, загалом – 629 засобами повітряного нападу, ППО знешкодила 589 з них, повідомили Повітряні сили ЗСУ в соцмережах.

Зафіксовано влучання ракет та ударних дронів ворога на 13 локаціях, падіння збитих (уламки) на 26 локаціях.

Особливості російської повітряної масованої атаки 28 серпня була значна кількість ракет, дві з яких влучили у житловий будинок у Києві. Кількість загиблих вже становить 25 чоловік, серед яких 4 дітей. Десятки людей отримали поранення.

Спецтрибунал для путіна

Президент Володимир Зеленський і генеральний секретар Ради Європи Ален Берсе 25 червня підписали угоду про створення Спеціального трибуналу для розслідування злочинів агресії проти України. Угода про створення спецтрибуналу щодо злочину агресії була підписана в будівлі Ради Європи у Страсбурзі під час першого візиту Зеленського в цю організацію. Перед тим Комітет міністрів РЄ офіційно уповноважив Берсе на підписання угоди.

Майбутній спецтрибунал дозволить проводити розслідування проти найвищого керівництва держави, яке зазвичай захищене персональними імунітетами, але винесення вироків буде можливим лише після втрати ним посад.

Крім того, трибунал матиме міжнародну правосуб'єктність, а не статус гібридної або національної структури. Його основу становить стаття 8 bis Римського статуту МКС, доповнена критеріями загарбницької війни з резолюції 3314

Генасамблеї ООН.

Також передбачається, що трибунал зможе ухвалювати вирoki навіть без присутності обвинувачених, зокрема – проти політичного та військового керівництва росії, а потенційно також Білорусі та КНДР.

Президент України Володимир Зеленський у виступі перед представниками парламентів країн – членів ПАРЕ заявив, що потрібні ще кроки, аби угода про створення спецтрибуналу для РФ запровадила: "Сьогоднішня угода про створення трибуналу – це лише початок. Тепер ми повинні зробити реальні кроки, щоб це запрацювало. Потрібна сильна політична співпраця, щоб забезпечити те, щоб кожен російський злочинець постав перед судом, включно з путіним".

Нагадаємо, Комітет міністрів Ради Європи запустив юридичну процедуру зі створення Спеціального трибуналу 14 травня. Перед тим процес отримав політичне схвалення на спеціальному саміті у Львові 9 травня.

Українці зі статусом захисту ЄС

Згідно зі звітом, опублікованим статистичним управлінням ЄС Євростатом, кількість українців, які мають статус тимчасового захисту в одній з країн-членів Європейського Союзу, у червні досягла майже 4,31 мільйона.

Згідно зі звітом, станом на кінець червня 4 311 885 громадян України зі статусом притулку проживали в державі-члені Європейського Союзу, що на 0,8 відсотка, або 32 940 осіб, більше, ніж місяцем раніше.

Згідно з даними, отриманими від держав-членів, найбільшу кількість тимчасових статусів захисту для українських біженців наразі надали Німеччина (1 196 645), Польща (992 505) та Чеська Республіка (378 420).

Порівняно з кінцем травня, кількість одержувачів допомоги у червні найбільше зросла у Польщі (+3 805; +0,3 відсотка), Чеській Республіці (+4 745; +1,3 відсотка) та Німеччині (+3 805; +0,3 відсотка).

Порівняно з населенням окремих країн ЄС, Чеська Республіка (34,7), Польща (27,2) та Естонія (25,1) мали найбільшу кількість осіб, які отримали тимчасовий захист, на тисячу осіб на кінець червня, тоді як середній показник на рівні ЄС становив 9,6 на тисячу осіб.

44,7 відсотки бенефіціарів становили дорослі жінки, 31,2 відсотки були віком до 18 років, а 24,1 відсотки – дорослі чоловіки.

■ ОДЕЩИНА: ХРОНІКА ТЕРОРУ – ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ-2025

● 1 липня. **Ворог завдав удару по Вилківській територіальній громаді. ППО збила вісім безпілотників.**

Є пошкодження припортової та туристичної інфраструктури, повідомили в Ізмаїльській райадміністрації. Постраждалих, на щастя, немає.

● 3 липня. **П'ятеро людей постраждали внаслідок ракетної атаки по Одесі. Шість квартир зруйновано повністю у 9-поверхівці, ще 36 – частково пошкоджено.**

О 12.47 в Одесі знову оголосили повітряну тривогу: удару касетною балістичною ракетою було завдано по портовій інфраструктурі. Загинули докер-механізатор та водій вантажівки. Ще шестеро отримали поранення.

Після 17-ї години ворог знову цілюсь в порт.

● 7 липня. **Внаслідок нічної атаки на Одесу загинув охоронець нової будови.**

Крім будівельних вагончиків, руйнувань зазнали 10 гаражних приміщень, 4-поверхова адміністративна будівля і СТО в Пересипському районі.

● 11 липня. **Окупанти атакували Одесу в першій половині дня: постраждали 11 людей, пошкоджено житлові та адміністративні будівлі, СТО, стайню.**

Місцеві пабліки, а також видання РБК-Україна з посиланням на власні джерела повідомили, що російський удар був спрямований по Одеському ТЦК.

● 15-16 липня. **Під вечір в Одеському районі було два вибухи, повідомлень про наслідки не надходило.**

А о 1-й годині після півночі «шахеди» атакували Ізмаїльський район – їх було близько 15.

Під ударом опинився об'єкт зернової інфраструктури, на території сталося загоряння. Також пошкоджень зазнало цивільне судно під прапором Словаччини. Постраждалих, на щастя, немає.

● 19 липня. **Про перший вибух стало відомо о 00:21. Менше ніж за годину понад 20 БПЛА атакували Одесу.**

Внаслідок атаки загинула жінка, ще шість місцевих жителів отримали поранення різного ступеня тяжкості. Від удару спалахнула пожежа з 6 по 9 поверхи 9-поверхового житлового будинку. Загалом пошкоджено щонайменше вісім житлових будинків.

● 22 липня. **Близько 15 автомобілів повністю згоріли на парковці біля житлового комплексу в Київському районі Одеси внаслідок нічної атаки «шахедами».** Крім парковки, постраждав супермаркет.

Також серед пошкоджених об'єктів — фітнес-клуб.

● 24 липня. **Після півночі ворог випустив по місту кілька десятків «шахедів». В результаті постраждали четверо людей, зруйновано квартири з 5-го по 8-й поверх у багатоповерхівці на Молдаванці. Під уламками дев'ятиповерхівки на шостому поверсі виявили тіло 32-річного чоловіка.**

Безпілотник влучив прямо посеред Приморського бульвару. Окупанти били по морським портам та транспортним вузлам.

Легендарний одеський «Привоз» також сильно постраждав: палали торгові павільйони, зруйновано історичні будівлі фруктових павільйонів.

Внаслідок атаки постраждали сім об'єктів, що знаходяться в історичному центрі, який внесений до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

● 2 серпня. **Група «шахедів» кружляла над Одеською областю. Вибухи чули мешканці Південного, передає «Думська».**

Цілі летіли з акваторії Чорного моря до Доброслава, працювала ППО.

● 4 серпня. **Окупанти атакували Одесу ударними безпілотниками. Найбільших руйнувань зазнала територія радіоринку – вогонь знищив десятки торговельних павільйонів, де знаходилась електроніка та побутова техніка.**

Серйозно постраждала і історична синагога Пересип в Одесі.

● 5 серпня. **О 02:27 повідомили про загрозу застосування балістики.**

Пізніше моніторингові канали повідомили, що вибух стався в межах Білгород-Дністровського району Одещини, ворог використав ракету «Іскандер-М».

● 6 серпня. **Спочатку «шахеда» летіли до Овідіополь і Затоки, а потім взяли курс на Бессарабію. Їх було щонайменше 20.**

В Ізмаїльському районі було зафіксовано масштабні пожежі. Під ударом опинилася компресорна станція, яка була задіяна в рамках маршруту, що з'єднує грецькі LNG-термінали з українськими газосховищами через Трансбалканський газопровід, по якому поставлявся скраплений природний газ із США і — в тестовому порядку — газ з Азербайджану.

● 8 серпня. **За повідомленнями моніторингових каналів, «шахеда» згруппувалися над морем і на низькій висоті атакували Одесу. Тому їх помітили усього за 15 кілометрів від берега.**

5 дронів типу "Шахед" ударили по нафтобазі азербайджанської нафтової компанії SOCAR в Одеській області, через що виникла пожежа, також пошкоджено трубопровід дизельного пального. В результаті удару четверо співробітників отримали поранення.

● 17 серпня. **Майже під північ росіяни в черговий раз завдали удару безпілотниками по нафтовим терміналам азербайджанської державної компанії SOCAR в Одеській області. Енергетичні об'єкти ворог атакував 10-ма БПЛА.**

Пошкоджені абсолютно всі 17 резервуарів, а також будівля насосної станції, операторські та вагові, технічні приміщення, зруйнована огорожа. Була велика пожежа, на нафтобазі зберігали понад 16 тис. кубометрів.

Понад 100 рятувальників, добровольців, пожежних з Національної гвардії України та з місцевих пожежних команд ліквідували наслідки ворожої атаки. Залучали також пожежної робота і пожежний потяг "Укрзалізниці".

● 19 серпня. **Десь о 22:00 ворог атакував Одесу балістикою, в місті було чути два вибухи. Попередньо був приліт під Одесою, на місці виникла пожежа А менш як за годину Повітряні сили повідомили про рух близько 10 безпілотників з акваторії Чорного моря.**

Російські окупанти тієї ночі атакували безпілотниками Ізмаїльський район. Була пошкоджена припортова інфраструктура, постраждала одна людина.

Масштабна пожежа спалахнула на паливно-енергетичному об'єкті. 54 рятувальники та 16 одиниць техніки ліквідували вогонь. Для гасіння пожежі залучався поїзд «Укрзалізниці».

(Детальніше на нашому сайті pk.od.ua)



Аляска, 15 серпня 2025 року



8 серпня, коли закінчувався ультиматум Трампа путіну щодо переговорів про Україну, президент США оголосив, що його зустріч з правителем росії відбудеться 15 серпня 2025 року в американському штаті Аляска, в місті Анкоридж. Передбачалося спочатку особиста зустріч двох лідерів, потім переговори делегацій, спільна пресконференція і ланч. Але не все пішло за планом.

Коли літаки президентів приземлилися на військовій базі Ельмендорф-Річардсон, там вистелили червону доріжку уздовж лінії літаків F-22 Raptor.

Трамп пройшов червоною доріжкою, зупинився посередині і хвилин 30 чекав путіна. Кілька разів поплескав у долоні, коли той йшов назустріч.

Вони потиснули одне одному руки, запитання журналістів ігнорували. Далі сфотографувалися і, не зробивши попередніх заяв, поїхали в одному лімузині на переговори. Над політиками пролетів стратегічний бомбардувальник B-2 Spirit у супроводі чотирьох винищувачів п'ятого покоління F-22.

Прибувши на місце перемовин, вони також утрималися від заяв та не відповідали на запитання журналістів й розпочали спілкування у форматі "три на три", бо за годину до старту запланованої зустрічі стало відомо про зміну планів: замість тет-а-тету зустріч проходитиме у такому форматі – з Трампом були посланники США Стів Віткофф та держсекретар США Марко Рубіо; з путіним – міністр закордонних справ лавров та радник із зовнішньої політики ушаков.

Журналістів пустили до кімнати перед початком переговорів, і вони

намагалися поставити «незручні» запитання путіну, але той робив вигляд, що не чує. Тож зустріч розпочалась без анонсованого початкового брифінгу.

Зустріч у форматі «три на три» тривала 2 години 45 хвилин, на що ніхто не очікував. Вже близько другої ночі за Києвом Трамп та путін вийшли до журналістів.

Що цікаво, за правилами першим мав би взяти слово Трамп, як приймаюча сторона, але цього разу прес-конференцію розпочав путін. Він зробив довгий експурс в історію, зокрема і Аляски, і знову повторив свої фантазії про те, що українці та росіяни один народ. Він натякнув, що війну варто завершувати, проте жодних деталей можливого припинення вогню не надав. Він також знову згадав, що для завершення війни потрібно вирішити її першопричини. Але тільки натякнув на певний прогрес у домовленостях.

"У нас одне коріння і все, що відбувається для нас, – це трагедія і тяжкий біль. Наша країна щиро зацікавлена в тому, щоб покласти цьому кінець", – заявив путін, додавши, що "всі законні занепокоєння росії мають бути враховані".

Путін назвав ситуацію в Україні *"трагедією"* та заявив, що президент Трамп може допомогти завершити війну. Він погодився, що безпека України має бути посилена, і висловив сподівання, що Київ та європейські столиці *"конструктивно сприймуть"* досягнуті домовленості та не будуть їх підірвати.

Президент США виступив коротко. Повідомив, що наразі немає жодної угоди з Володимиром путіним після зустрічі. *"Я вірю, у нас відбулася дуже продуктивна зустріч. Було багато, багато пунктів, з якими ми погодилися. Я би сказав, що є*

кілька важливих пунктів, які ми ще не зовсім реалізували, але ми досягли певного прогресу. Тому, угоди немає, поки її не буде досягнуто", – наголосив Трамп.

Президент США зазначив, що повідомить про свою зустріч з путіним іншим лідерам, яким вважає за необхідне розповісти про неї, у тому числі президенту України Володимир Зеленському і представникам НАТО. Чіткіших деталей Трамп публічно не розкрив.

Президенти не відповіли на запитання журналістів.

Запланована розширена зустріч та спільний обід, про які раніше інформував Білий дім, не відбулися. Лідери після зустрічі відразу покинули базу та достроково залишили Аляску, вилетівши після переговорів.

Під час зустрічі Дональда Трампа з Володимиром путіним на Алясці в місті не вщухали мітинги на підтримку України. Учасники акцій тримали українські прапори та плакати із закликами до припинення війни. Більшість мітингувальників були загорнуті в синьо-жовті прапори або тримали українську символіку.

Відразу після прес-конференції Трамп дав інтерв'ю ведучому Fox News Шону Генніті і наголосив, що тепер головне питання – щоби Україна прийняла ті домовленості, яких він досяг із путіним.

Трамп не захотів сам називати домовленості, але телеведучий просив уточнити, чи коректна його інформація про цей складний пункт. *"Має відбутися обмін територіями, буде більше російської території, ніж було, а Україна має отримати безпекові заходи, які не будуть пов'язані з НАТО"?* Дональд Трамп відповів ствердно.

Трамп оцінив можливість укладення угоди як "50 на 50" та окремо повідомив, який сигнал він надішле Володимир Зеленському під час розмови з ним. *"Погодьтеся на угоду. Ви маєте укласти Угоду. Росія – це велика сила. Вони (українці – ред.) ні, хоча у них дуже добрі солдати і добра зброя, яку ми надали", – описав Трамп те, що скаже президенту України.*

А ще Трамп допустив тристоронню зустріч із путіним і Зеленським і повідомив, що поки що не планує вводити проти росії нові санкції.

ширшу мирну угоду. Під час зустрічі з Зеленським він заявив, що загалом йому подобається концепція припинення вогню, проте він вирішив відійти від неї, бо *"стратегічно це може бути невигідним для однієї зі сторін".*

Те саме він заявляв після зустрічі з путіним на Алясці: *"Було einstайно вирішено, що найкращий спосіб закінчити жакливу війну між росією та Україною – це укласти пряму мирну угоду, яка покладе край війні, а не просто угоду про припинення вогню, що найчастіше не витримує перевірки часом".*

До переговорів у Вашингтоні Штати подали сигнал, що Україні можуть надати **гарантії безпеки**, подібні до п'ятої статті угоди про НАТО, але не в рамках самого Альянсу.

Трамп в Овальному кабінеті заявив, що гарантії справді будуть предметом розмови з європейцями та Зеленським і підтвердив, що путін погодився на це.

Після переговорів Зеленський розповів, що представив союзникам бачення України щодо гарантії безпеки.

Президент США телефонував путіну, перервавши для цього зустріч з європейськими лідерами.

Після розмови він повідомив, що почав готуватися до зустрічі путіна та Зеленського, після якої має відбутися ще тристоронній саміт з участю президентів України, росії та США.

Дата та місце зустрічі наразі невідомі. Проте, за словами Мерца, вона має відбутися протягом двох тижнів. Втім канцлер Німеччини сумнівається, що у путіна *"вистачить сміливості"* приїхати на саміт із Зеленським.

Що вимагає путін для припинення війни?

Агентство Reuters опублікувало вимоги щодо припинення війни, які очільник кремля Володимир путін висунув на Алясці під час зустрічі із президентом США Дональдом Трампом.

Агентство пише, що згідно з *"мирними пропозиціями"*, обговореними путіним і Трампом на саміті на Алясці, росія *"відмовиться від невеликих окупованих територій України"*, а Київ *"віддасть частину своїх східних земель, які москва не змогла захопити"*.

За пропонуваною росією угодою, Київ має *"повністю вивести свої війська з Донецької та Луганської областей"* в обмін на *"зобов'язання" росії "заморозити лінію фронту в Херсонській та Запорізькій областях"*.

Також за словами співрозмовників, росія *"готова повернути порівняно невеликі ділянки української території, які вона окупувала в Сумській та Харківській областях"*.

Співрозмовники стверджують, що за їхньою інформацією, ро-

сійський лідер також прагне, *"як мінімум, офіційного визнання суверенітету росії над Кримом"*, який москва окупувала у 2014 році.

Незрозуміло, чи це означає визнання з боку уряду США чи, наприклад, усіх західних держав і України.

Також путін очікує скасування принаймні частини санкцій проти росії. Однак співрозмовники не змогли сказати, чи стосується це санкцій США, а також європейських санкцій.

Україна також не зможе приєднатися до військового альянсу НАТО, хоча путін, *"здається, готовий надати Україні певні гарантії безпеки"*, зазначили співрозмовники. Вони додали, що поки що незрозуміло, що це означає на практиці.

Росія також вимагатиме офіційного статусу російської мови в окремих регіонах України або на всій її території, а також права російської православної церкви на вільну діяльність.

Безпекові гарантії для України

Європейські посадовці та президент США після перемовин Трампа з очільником кремля на Алясці обговорювали можливе надання Україні безпекових гарантії "у стилі ст. 5" у рамках потенційної мирної угоди. При цьому про залучення НАТО у ці потенційні гарантії не йдеться. Цю ідею на переговорах запропонувала американська сторона як одну із гарантії безпеки для України, начебто погоджену на Алясці з путіним.

Лідери провідних держав Європи та європейських інституцій випустили спільну заяву щодо результатів зустрічі Трампа й путіна на Алясці. *"Ми чітко заявляємо, що Україна повинна мати непорушні гарантії безпеки, аби ефективно захищати свій суверенітет та територіальну цілісність. Ми вітаємо*

заяву президента Трампа про те, що США готові надати гарантії безпеки. *"Коаліція бажаючих"* готова відігравати активну роль", – наголошується в документі.

Західні партнери підготували попередній план безпеки України на випадок завершення війни. Він передбачає три рівні оборони.

Перший – це створення демілітаризованої зони, що патрулюватиметься нейтральними миротворчими військами третьої країни, узгодженої Україною та росією.

Далі значно міцніший кордон мали б обороняти українські війська, озброєні та підготовлені країнами НАТО.

Європейські сили стримування мали б розміститися глибше на території України як третя лінія оборони, а американські ресурси підтримували б їх із тилу.

"Коаліція рішучих" стає рішучішою

Країни-учасниці "коаліції рішучих" під час онлайн-зустрічі домовилися про заснування штаб-квартири в Парижі та оголосили про завершення підготовки планів майбутнього контингенту в Україні. Через 12 місяців штаб буде перенесений до Лондона.

Як зазначається, лідери погодили структуру командування силами, які будуть розміщені в Україні після досягнення припинення вогню для його гарантування, домовилися про планування на постійній основі.

Після розгортання сил "коаліції рішучих" у Києві також буде створено координаційну групу на чолі з британським військовим офіцером у званні генерал-майора.

А ще держави ЄС направлять військових інструкторів на територію України, що буде внеском у гарантії безпеки України після встановлення перемир'я.

Повідомляється, що європейські лідери розглядають можливість створення 40-кілометрової буферної зони між українськими та російськими військами в рамках майбутньої мирної угоди. Демілітаризована зона, ймовірно, патрулюватиметься нейтральними миротворчими військами третьої країни.

Китай не допустить поразки росії

Міністр закордонних справ Китаю Ван І під час чотиригодинних переговорів з головною дипломаткою Європейського Союзу Каєю Каллас заявив, що Пекін не може дозволити поразку росії у війні проти України.

За словами джерел, під час закритої зустрічі з Каллас, очільник МЗС Китаю заявив, що поразка росії є для Пекіна неприйнятною. За словами джерел, Ван пояснив таку позицію побоюванням, що Сполучені Штати тоді повністю переключать

Обговорюється план відправки британських і французьких військ в Україну, причому близько 10 країн готові надати своїх військових. А Дональд Трамп запропонував у рамках потенційних гарантії безпеки для України залучити американські приватні військові компанії, які мають допомогти з фортифікаціями та бути стримуючим фактором.

Розміщення стримуючих сил європейців розглядається на віддалі від фронту, умовною "третьою лінією оборони". Раніше лунала цифра про близько 30 тисяч, але тепер її "схоже, зменшили" – через нестачу ресурсів та острах, що така велика присутність буде виглядати для очільника кремля як "гра м'язами".

ГТ дізналися, що Трамп на перемовинах з європейцями пропонував залучення китайських миротворців у "буферній зоні", яку погодять у рамках потенційної угоди; у Білому домі називали ці повідомлення неправдою.

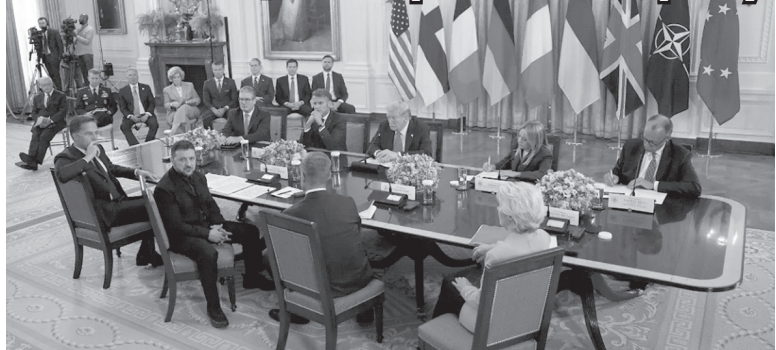
Тим часом росія відхилила ідею про присутність європейських військ в Україні та військ з будь-якої держави НАТО, що суперечить твердженню президента США Дональда Трампа про те, що путін погодиться на них в рамках мирної угоди.

свою увагу на Китай.

Ця заява фактично підтверджує те, що багато хто в Брюсселі вважає реальною позицією Пекіна, хоча офіційно Китай продовжує стверджувати, що він "не є стороною цього конфлікту".

Разом з тим, за словами співрозмовників видання, Ван категорично відкинув звинувачення у фінансовій чи військовій підтримці росії. Він зазначив, що якби Китай дійсно допомагав москві, "війна вже давно завершилася б".

Вашингтон, 18 серпня 2025 року



Ще по дорозі з Аляски Дональд Трамп зателефонував Володимир Зеленському, а потім до їх розмови підключилися лідери Європи і команда президента США. Про деталі перемовин не повідомлялося, але Трамп запросив Зеленського 18 серпня у Вашингтон, щоб обговорити перспективи мирної угоди. На переговори також вирушили президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн, генсек НАТО Марк Рютте, президент Фінляндії Александер Стубб, канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, прем'єрка Італії Джорджа Мелоні, президент Франції Еммануель Макрон, прем'єр Великобританії Кір Стармер.

Зустрічі проходили у різних форматах: спершу Трамп говорив особисто з Зеленським, відтак до перемовин долучилися європейські лідери. Потім зустріч була перервана: Трамп дзвонив путіну.

Після завершення усіх зустрічей Зеленський окремо подякував представникам Європи за те, що вони особисто приїхали підтримати

Україну. *"Я думаю, що це важливий був крок. Демонстрація сильної європейської підтримки країн, як Європейського Союзу, так і інших країн... Вони особисто приїхали підтримати Україну і проговорити дуже важливе питання: що далі, як підтримувати державу, що треба робити для сталого справедливого миру", – сказав український президент.*

Під час переговорів в Овальному кабінеті європейські лідери виступили з єдиною позицією – в Україні **потрібно встановити режим припинення вогню**. *"Якщо чесно, ми всі хотіли б бачити перемир'я, починаючи з наступної зустрічі. Я не можу уявити, що наступна зустріч відбудеться без припинення вогню, тож давайте працювати над цим і спробуємо чинити тиск на росію", – озвучив спільну думку європейців Мерц.*

Макрон підтримав його: на думку президента Франції, перш, ніж організовувати саміти лідерів держав, потрібно зупинити загибель людей.

Трамп натомість **виступає за**

Скільки учнів пішли до школи на Одещині, як будуть працювати школи в Одесі?

Розповідають керівники департаментів освіти



В Одеській області цього року за парти сіли понад 230 тисяч учнів, серед них — 17 990 першокласників. Про це напередодні 1 вересня повідомив директор Департаменту освіти Одеської ОВА Олександр Лончак.

Директор освітнього департаменту навів перелік районів з числом шкіл різного формату навчання у 2025/2026 роках:

- Березівський район — 52 очно, 10 змішано, 2 дистанційно (11 517 учнів);
- Болградський район — 54 очно, 5 змішано, 5 дистанційно (12 624 учні);
- Одеський район — 64 очно, 23 змішано, 11 дистанційно (89 000 учнів);
- Одеса — усі школи працюють очно/змішано;
- Роздільнянський район — 46 очно, 7 змішано, 2 дистанційно (11 414 учнів);
- Ізмаїльський район — 52 очно, 12 змішано (21 118 учнів);
- Білгород-Дністровський район — 71 очно, 5 змішано, 2 дистанційно (20 596 учнів);
- Подільський район — 67 очно, 5 змішано (21 203 учні).

До дитячих садків у вересні пішли 43 860 маленьких вихованців. Садки працюватимуть у такому форматі:

- Одеський район — 140 очно, 36 змішано;
- Березівський район — 55 очно, 2 змішано;
- Білгород-Дністровський район — 76 очно;
- Болградський район — 57 очно, 18 змішано;
- Ізмаїльський район — 54 очно;
- Подільський район — 111 очно;
- Роздільнянський район — 32 очно, 1 змішано.

Директорка департаменту освіти Одеської міськради Олена Буйневич 29 серпня провела брифінг, на якому розповіла про школи Одеси.

Зі 120 закладів загальної середньої освіти, за словами Буйневич, в цьому році — 92 мають власні укріплення. А ще 28 шкіл користуються розташованими поруч із закладами сховищами.

Цього року в Одесі залишилося 43 ліцеї (торік їх було 81), тобто закладів, які надають повну загальну середню освіту. Тож, за словами Буйневич, в кожному районі міста наразі надають дітям можливість обирати профіль навчання.

Чи обмежать друк російськомовних книжок?

Петиція про обмеження друку, розповсюдження та просування російськомовної друкованої та електронної книжкової продукції в Україні набрала за місяць необхідні 25 тисяч голосів. Тепер її має розглянути уряд.

Автор петиції пропонує внести зміни до законодавства, зокрема:

- обмежити друковані та електронні видання російською мовою, не більше ніж 0,01% від загального накладу;
- заборонити поширення російськомовних видань на території України й за кордоном (як представників України);

Очікується, що до школи підуть 89 тисяч учнів. На жаль, кількість першачків за роки війни зменшилася майже у два рази.

Олена Буйневич нагадала, що в школі №76 можуть дистанційно навчатися діти, які знаходяться за кордоном, але бажають здобути українську освіту.

Також вона згадала, що й в Україні є родини, які бажають, щоб їх діти навчалися дистанційно. В такому випадку у деяких школах створили класи та зараз батьки отримують листи з пропозиціями, у якій саме школі дитина буде здобувати дистанційну освіту.

Щодо інклюзивних класів для дітей з особливими потребами, то такі класи повинні відкриватися у кожній школі. Але Олена Буйневич нагадала про інклюзивно-ресурсні центри, які створені у кожному районі Одеси.

Підручниками діти повністю забезпечені з 1 по 7 клас. Восьмий клас, це перша паралель нової української школи, тому наразі є 70% підручників, але найближчим часом очікуються й інші. Також недостача підручників є у 9-11 класів. На жаль, їх докупити не можливо, бо це видання 2017-18 років, тому учням пропонується використовувати електронну базу підручників.

Безоплатне харчування в закладах освіти розпочнеться з 8 вересня. Сніданок буде коштувати 75 гривень, обід — 86,50 гривень.

В Одесі організовується безоплатне харчування для учнів 1-4 х класів та для всіх учнів пільгового контингенту, — розповіла директорка департаменту освіти.

Також Олена Буйневич закликала батьків перевіряти їжу в закладах освіти, адже вона в різних школах абсолютно різна.

Субвенції та гроші, які виділяє місто — це майже 2 мільйони гривень на день. Це колосальна сума і ми би хотіли, щоб це було корисно для дітей та щоб вони їли те, що їм пропонують, — наголосила Буйневич.

Завершення навчання планується 29 травня 2006 року, якщо нічого не заважатиме впродовж року.

В одеських школах наразі заплановані канікули:

- осінні — з 27 жовтня по 2 листопада;
- зимові — з 27 грудня по 11 січня;
- весняні — з 23 по 29 березня.

- заборонити видавати та перевидавати твори російських авторів, а також країн-союзників держави-агресора російською мовою;

- ввести адміністративну відповідальність у вигляді штрафу та посилити контроль за діяльністю видавництва і друкарень;

- запровадити експертну перевірку книжкової продукції на наявність пропаганди та проросійських поглядів автора;

- зобов'язати видавництва та друкарні звітувати в публічному просторі про надруковані матеріали, щоб простежити чи не порушуються норми Законодавства України.

«Книга мудрості» від Євгена Акимовича

У рамках ювілейної XXV Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині» 7 червня у головному залі Одеської національної наукової бібліотеки відбувся меморіал пам'яті Євгена Олександровича Акимовича, який пішов із життя у березні цього року.

Відомий вчений і викладач, письменник і публіцист, щирий патріот України і громадський діяч, Євген Олександрович Акимович написав і видав (переважно власним коштом) півтора десятки історико-культурологічних і публіцистичних книг, неодноразово був лауреатом премій Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині», часто проводив публічні презентації своїх видань у бібліотеках Одеси.

Наприкінці 2023 року Євген Акимович у співавторстві з журналістом Йосипом Бурчо видали книгу «Діалоги про Україну», яка стала лауреатом конкурсу "Краща книга виставки-форуму-2024" у номінації художньо-літературних видань. А згодом вона здобула премію ім. Івана Франка в галузі інформаційної

діяльності серед друкованих видань України, встановленої Кабінетом Міністрів.

На заході друзі, колеги і читачі говорили про творчість Євгена Акимовича, про його громадську і викладацьку діяльність.

Головний редактор газети «Прес-кур'єр» Йосип Бурчо розповів про багаторічну співпрацю з Євгеном Олександровичем і відзначив головну особливість його творів — глибоку переконаність в історичній перемозі України у війні з кримлівськими окупантами.

Журналіст Володимир Павліченко говорив про активну громадянську позицію Євгена Акимовича, яка найперше проявилася у його творах.

Громадський діяч Микола Коваль згадав спільні поїздки з Євгеном Олександровичем та іншими одеськими рухівцями до Києва на Майдан.

Присутні на меморіалі мали змогу безкоштовно одержати у пам'ять про Євгена Акимовича його багаторічну працю «Книгу мудрості», що вийшла друком у 2020 році. У передмові автор написав,



звертаючись до читатів: «Я намагаюсь познайомити вас з мудрими думками видатних людей, тому що ці чудові вислови є концентрованою мудрістю та найкоротшим шляхом до глибинного пізнання цього складного та вкрай суперечливого світу, до свободи людини — найвищої цінності гідних особистостей». Таку благородну місію просвітництва Євген Акимович виконував протягом усього свого життя.

Основи нашої національної пам'яті

Президент Володимир Зеленський 29 серпня підписав Закон "Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу".

Закон вводить у правове поле терміни "національна пам'ять", "історична антиукраїнська пропаганда", "злочини проти українського народу" та "місце пам'яті українського народу" тощо.

Також закріплюється визначення терміну "рашизм" — новий різновид тоталітарної ідеології та практики, які лежать в основі режиму, сформованого у державі-

агресорці, та ґрунтуються на традиціях російського шовінізму й імперіалізму, практиках комуністичного режиму СРСР та націонал-соціалізму (нацизму).

Документ передбачає ухвалення урядом Державної стратегії збереження національної пам'яті, інтеграцію цієї політики в освіту, культуру, роботу музеїв та органів влади. Крім того, окреслює основні принципи, завдання та напрями державної політики у цій сфері.

Захист пам'яті, української мови та культурної спадщини закріплено як складову національної безпеки.

Документ також визначає правовий статус Українського інституту національної пам'яті як центрального органу виконавчої влади.

Окремим положенням визнано державними нагородами України відзнаки, запроваджені УНР та УГВР, які вручали борцям за незалежність у XX столітті.

Закон також передбачає очищення публічного простору від символів російської та радянської імперської політики та визначає механізми, які не дозволять місцевим органам влади саботувати цей процес.

Пам'ятаємо кожного!

29 серпня в Одесі, в День пам'яті загиблих захисників та захисниць України, на Алеї Героїв у парку Шевченка, додали ще 82 імені загиблих Героїв. Таким чином, на меморіалі вже увічнено пам'ять 578 воїнів.

В цей день родичі, близькі та побратими героїв пройшли колоною центральними вулицями Одеси від Європейської площі до парку Шевченка. Учасники несли портрети полеглих воїнів і скандували: «Пам'ятаємо загиблих, шануємо живих, боремося за полонених».

НА ПРЕМІЮ ОСКАР

«Куяльник» з Ірландії

На 98-й церемонії вручення "Оскара" Ірландію представлятиме фільм про одеський санаторій "Куяльник". Ірландська академія кіно й телебачення подала стрічку у номінацію "Найкращий міжнародний повнометражний фільм".

"Санаторій" — це документальний фільм, створений у копродукції Ірландії, Франції та України за участі студії 2332 Films. Дебютний фільм режисера Гара О'Рурка розповідає про велику будівлю 1970-х років поблизу Одеси, де невелика група людей шукає кохання, зцілення та щастя. Попри війну санаторій продовжує робити процедури радянської епохи.

Світова прем'єра фільму відбулася на CPH:DOX у Копенгагені, а в Україні — у межах Docudays UA у червні 2025 року.

«2000 метрів до Андріївки»

Документальний фільм Мстислава Чернова «2000 метрів



до Андріївки» офіційно обрано від України для участі в категорії «Найкращий міжнародний повнометражний фільм» на 98-й церемонії нагородження «Оскар». Про це повідомляє Український Оскарівський комітет.

За словами комітету, фільм є «безкомпромісно чесним та пронизливим документальним твором, що показує реалії війни через людський досвід — виснажливий, крихкий і водночас сповнений гідності».

Режисер Мстислав Чернов відзначив, що для команди це велика честь, а також наголосив на важливості розповідати світу правду про війну.

«Я отримую новину про відбір, знімаючи, як тіла цивільних дістають з-під завалів. Це накладає ще більшу відповідальність на документалістів і митців — говорити про те, що відбувається, навіть коли здається, що це марно», — зазначив Чернов.

«2000 метрів до Андріївки» продовжує тему війни, розпочату у фільмі «20 днів у Маріуполі», показуючи життя українських військових під час бойових дій. Стрічка

демонструє, як бригада українських військових пробивається через щільно укріплений ліс, виконуючи бойове завдання зі звільнення села Андріївка.

Комбінуючи авторські кадри, відео з боді-камер та особисті роздуми бійців, фільм передає всю складність та інтенсивність війни.

Світова прем'єра відбулася на кінофестивалі Sundance у січні 2025 року, де стрічка отримала нагороду за найкращу режисуру у категорії World Cinema Documentary.

В Україні фільм дебютував на фестивалі Docudays UA, отримавши перемоги у трьох номінаціях. З 28 серпня «2000 метрів до Андріївки» демонструється у широкому прокаті.

Довідково.

Короткий список номінантів з 15 фільмів на премію "Оскар" оголосить 16 грудня, а остаточно п'ятірку номінантів — 22 січня.

Торік український фільм "20 днів у Маріуполі" режисера Мстислава Чернова отримав "Оскар" у категорії "Найкращий повнометражний документальний фільм". Це перший в історії "Оскар" для України.

Що дозволено Юпітеру-2

Пленум правління НСЖУ відбувся 3 липня. Повідомлення про нього було розіслано, як і має бути, завчасно – 19 червня. У попередньому порядку денному було і питання про конфліктну ситуацію в Одесі, а серед заявлених доповідачів значився і Юрій Работін.

А 30 червня відбулося друге засідання Робочої групи, створеної у зв'язку з ситуацією в Одесі. Звичайно, запрошувався і Работін. Але натомість голова НСЖУ Сергій Томіленко електронною поштою отримав від нього ... інформаційний запит, у якому голова ОРО, зокрема, пише: «...вважаю за необхідне витребувати офіційні докази, що стали причиною конфлікту та по яких я маю надати якісь пояснення». Далі на чотирьох сторінках – підготовлені для нього кимось абсурдні вимоги і претензії.

Одне слово, засідання Робочої групи Юрій Анатолійович проігнорував вдруجه. Не взяв він участі і в пленумі правління НСЖУ 3 липня. А в кінці того ж дня на сайті НСЖУ з'явилося таке повідомлення:

«Правління НСЖУ визначило шляхи врегулювання конфліктної ситуації в Одеській регіональній організації».

Правління НСЖУ підтримує ініціативу створення в Одесі нової журналістської організації. Голові Одеської регіональної організації НСЖУ Юрію Работіну оголошено недовіру.

Ініціативу створення нової творчої спілки – Одеської місцевої організації НСЖУ, підтримало Правління НСЖУ під час сьогодиншнього розширеного засідання. Рішення покликане сприяти розв'язанню конфліктної ситуації, яка виникла нині в Одесі, й забезпечити журналістам регіону додаткові можливості для вступу до Спілки.

На засіданні Правління висловлено недовіру голові Одеської регіональної організації Юрію Работіну.

«Пленум НСЖУ вимагає від голови правління ОРО НСЖУ Юрія Работіна протягом місяця провести засідання правління і розглянути пропозиції щодо проведення позачергової звітно-виборчої конференції. Ігнорування цієї вимоги Пленум буде розцінювати як відвертий крок Юрія Работіна до сепаратистського відриву Одеської регіональної організації від НСЖУ», – йдеться у рішенні.

Також підтримано ініціативу створення Одеської місцевої організації НСЖУ.

Правління наголосило на необхідності дотримання найвищих стандартів професійної етики та захисту прав журналістів в умовах війни.

Нагадаємо, раніше у зв'язку з конфліктною ситуацією в Одеській регіональній організації НСЖУ призупинила в цій організації видачу спільчанських посвідчень.

Інформаційна служба НСЖУ.

Через кілька днів я зустрічався з Юрієм Работіном. Він, як завжди, нічого не пояснював, робив вигляд, що нічого не сталося, провести засідання правління ніби й не відмовлявся. І ніяких оцінок, ніякої позиції, ніякої конкретики...

Аж раптом у неділю, 27 липня, десь після 15:00, у вайбер-групі «Редактори Одещини» з'явилася за підписом Ю. А. Работіна таке повідомлення:

«Порядок денний розширеного засідання правління, секретаріату і Асоціації друкованих засобів масової інформації в Одеській області

(час проведення зібрання – 29 липня 2025 року, о 12.00 годині в офісному приміщенні Одеської РО НСЖУ, м. Одеса, проспект Шевченка, 11. Посилання на Zoom: 2543484969 P4FKN2)

Вступна промова голови засідання правління Одеської РО НСЖУ



(Работін Ю.А.)

1. Попередній звіт Робочої групи по розробці програми становлення та розбудови журналістської діяльності в Одеській області у післявоєнний період (довідач Вовк Є.В., член правління, голова робочої групи).

2. Затвердження плану роботи Одеської обласної організації на 2 півріччя 2025 року (Работін Ю.А.).

3. Про створення місцевих первинних організацій в Одеській області за наслідками проведення в Україні адміністративно-територіальної реформи (довідач Вовк Є.В., член правління).

4. Про розробку нової редакції статуту і організаційно-правових положень діяльності Одеської регіональної організації НСЖУ (довідач Вовк Є.В., член правління).

5. Про підготовку до звітно-виборчої конференції згідно постанови Пленуму правління НСЖУ від 3 липня 2025 року (Никифоров В.М., член секретаріату і правління РО НСЖУ).

Того ж 27 липня у фейсбук-групі «Редактори Одещини» я відписав особисто для Юрія Анатолійовича:

«Кілька запитань, пропозицій і прохань до голови правління ОРО НСЖУ Юрія Работіна

1. Повідомлення про засідання треба було обнародувати заздалегідь, бо до вівторка не всі встигнуть спланувати свою участь у засіданні. Тому пропоную перенести засідання на середу або четвер, у крайньому разі – прошу відтермінувати початок на другу половину дня 29.07.

2. Як буде відбуватися засідання: очно у приміщенні ОРО чи онлайн? Це питання реєстрації учасників, підрахунку результатів голосування.

3. Що собою представляє (і хто її представляє) Асоціація друкованих засобів масової інформації в Одеській області? Яке відношення має ця організація до ОРО НСЖУ?

4. Коли була створена "Робоча група по розробці програми становлення та розбудови журналістської діяльності в Одеській області у післявоєнний період", хто входить до її складу, які завдання і ким були

регіонального осередку. Як засвідчив політик, Юрія Анатолійовича всі підтримали одноголосно.

(Див. оригінал на <https://odessamedia.net/news/mikhajlo-pozhivanov-pidtdverdzhennya-doviri-do-yuriya-rabotina-tsepidtrimka-vidpovidalnohopidkhotu-do-informatsijnoroboti-v-odeskomu-regioni>).

Новину супроводжувала світлина з Поживановим у центрі. Правда, з присутніх на ній лише четверо є членами правління ОРО НСЖУ: Петро Галчанський, Юрій Работін, Олександр Козирь і Юрій Неустров. Є люди взагалі не знайомі. Та й формулювання – «розширене засідання ОРО НСЖУ» – викликає запитання.

Жодне інше одеське медіа про зібрання 29 липня не повідомляло.

Через кілька днів звертаюся до Работіна, прошу ознайомити мене з прийнятими рішеннями. Він адресує до Євгена Вовка, члена правління, юриста за професією. Врешті-решт домовляємося про зустріч в офісі

ОРО. Зустрілися в останній день липня: я, Работін, Вовк. А ще – Василь Морозов (він на світлинці з Поживановим). Колись очолював Управління інформаційної діяльності облдержадміністрації, зараз – головний спеціальний секретаріату представника Національної ради з питань телебачення і радіомовлення в Одеській області. На словах мене переконують, що засідання було повноцінним, всі голосували і все підтримали – хто очно, хто по телефону...

А де рішення, питаю?

Є, запевняють...

Аж 7 серпня Юрій Работін виставив на фейсбук-сторінці ОРО НСЖУ «Рішення правління Одеської РО НСЖУ від 29 липня 2025 року», з якого випливає, що в засіданні брали участь 13 членів правління (з 17-ти), і всі одноголосно прийняли рішення по кожному пункту заявленого раніше порядку денного (такий документ Юрій Работін надіслав і в головний офіс НСЖУ).

Мимохідь в обнародуваному документі згадується тема, якої не було заявлено в порядку денному (стиль і орфографію збережено):

«Під час засідання Правління внесено пропозицію члена правління Неустрове Ю.Г. щодо внесення в порядок денний питання «Про довіру голові правління ОРО НСЖУ Работіну Ю.А.».

Пропозицію поставлено на голосування».

Голосували «ЗА» – 13

«Проти» – 0

«Утрималось» – 0

Вирішили:

Висловити довіру голові прав-

ління ОРО НСЖУ Работіну Ю.А.

Голосували «ЗА» – 13

«Проти» – 0

«Утрималось» – 0».

Щодо п. 5 заявленого порядку денного – про підготовку до звітно-виборчої конференції, – в обнародуваному документі зазначено:

«На виконання рішення Пленуму правління НСЖУ від 3 липня 2025 року та з урахуванням роз'яснень НСЖУ, наданих у листі № 240 від 21.12.2023 року, призначити проведення звітно-виборчої конференції у 30-денний термін з часу скасування воєнного стану».

Ось так керівний орган ОРО відповів на рішення Пленуму правління НСЖУ.

Звичайно, вважати обнародований документ протоколом, як і зібрання 29.07.2025 р. засіданням правління ОРО, я особисто не можу. Зокрема і з таких причин:

1). Відсутній реєстр осіб, які брали участь у засіданні;

2). Не зрозуміло, скільки членів правління були присутні у приміщенні ОРО, хто з'ясувався через ZOOM, а хто був лише на телефонному зв'язку;

3). За такої організації неможливо підрахувати голоси, визначити, хто і що підтримує;

4). Не відомо, які аргументи висловлювалися по кожному пункту порядку денного, що говорили доповідачі, яким було обговорення;

5). Як оцінили присутні рішення Пленуму правління НСЖУ від 3 липня і чи давав якісь пояснення з приводу конфліктної ситуації особисто Ю. А. Работін;

6). Чому правління не обнародувало прийняті 29 липня рішення у повному обсязі (можна б і стенограму, а не куций витяг).

А відтак можу зробити висновки: Юрій Работін продовжує ігнорувати рішення Пленуму правління НСЖУ від 3 липня і рішення Робочої групи по розгляду конфлікту в ОРО, не бажає висловлювати свою позицію, уникає контактів з тими, хто його не підтримує, не хоче радитися з широким – і що дуже важливо – реально діючим журналістським активом, а гуртує довкола себе лише тих, хто готовий без обдумування за все голосувати.

Дивує мене й те, що, будучи дуже контактним за своїм характером людиною, маючи добрий авторитет у багатьох журналістів по всій Україні, він сьогодні відверто всіх ігнорує і веде себе зухвало по відношенню до колег, до керівних органів НСЖУ.

Чого ж він чекає, на що сподівається? Питання закономірні, особливо з огляду на такі обставини:

● керівний орган НСЖУ одноголосно висловив недовіру Юрію Работіну – і як голові правління Одеської регіональної організації, і як члену правління НСЖУ (він є ним за посадою);

● з квітня 2025 року припинено прийом нових членів через Одеську регіональну організацію, а центральний офіс НСЖУ призупинив передачу в Одесу бланків журналістських посвідчень та прес-карт;

● керівні органи НСЖУ підтримали ініціативу групи одеських журналістів про створення нової Одеської місцевої організації НСЖУ.

За цих умов, на моє переконання, лише скликання позачергової звітно-виборчої конференції ОРО є реальним шляхом очиститися від підозр і непорозумінь, яких так багато звучить на адресу Одеської регіональної організації НСЖУ, принципово оцінити дії тих членів ОРО, щодо яких висловлені не лише зауваження, а й серйозні звинувачення. Безперечно, перед цим треба провести перереєстрацію усіх членів НСЖУ, що перебувають на обліку в ОРО, позбутися тих, хто не має відношення до журналістики.

У протилежному випадку можемо втратити Одеську регіональну організацію – і як творче об'єднання одеських журналістів, і як структуру Національної спілки.

На мою думку, сьогоднішня Одеська регіональна організація НСЖУ вже стає усе менш журналістською і менше одеською...

Йосип БУРЧО.

В Україні дозволили множинне громадянство. Що це таке і хто його матиме

Президент Володимир Зеленський 15 липня підписав закон про множинне громадянство в Україні. «Завдяки множинному громадянству зможемо створити більше реальних юридичних основ для єдності всього нашого великого народу – мільйонів українців на всіх континентах, а також тих представників інших народів, які пов'язали свою долю з Україною», – наголосив Зеленський.

Довгий шлях до парламенту
За ухвалення документу проголосували 243 депутати. Закон розробили ще минулого року в Офісі президента, а вніс його до парламенту Володимир Зеленський.

Він з самого початку свого президентства був прихильником множинного громадянства і впродовж п'яти років вносив до парламенту відповідні проекти. Їх у Раді не менше п'яти. Проте з 2019 року жоден з них не потрапляв до сесійної зали. Тільки останній 17 грудня минулого року парламент ухвалив у першому читанні.

Чинні закони про громадянство називали недосконалими як у владній команді, так і в опозиції.

Через їхню суперечливість українці багато років приховано отримують паспорти інших держав. Передусім йдеться про політиків, бізнесменів, представників національних меншин. У президентській фракції заявляли, що може йтися про мільйони українців з іншими паспортами. Хоча офіційних даних про це немає.

Іноземці продовжують отримувати українські паспорти попри війну. Але і тут все не просто. Чинне законодавство дозволяє отримати український паспорт лише у разі зобов'язання припинити іноземне громадянство. Проте скільки людей це зобов'язання виконують, невідомо.

Легалізоване "множинне громадянство" покликане розв'язати цю проблему.

Хто має право на множинне громадянство

За новим законом громадянство України може надаватися автоматично або у спрощеному порядку великій категорії громадян, які вже мають іноземне підданство.

Документ передбачає, що множинність громадянства (підданства) допускається у чітко визначених випадках.

Наприклад, якщо українська дитина одночасно набуває його за правом народження чи отримує унаслідок усиновлення її іноземцями.

Також мова йде про автоматичне набуття громадянином України іншого громадянства унаслідок одруження з іноземцем.

Множинне громадянство дозволяється, якщо українець, який досяг повноліття, автоматично отримав громадянство іншої країни чи отримав його у спрощеному порядку.

Але такого права не мають громадяни, у яких є паспорт рф, тобто держави-агресора чи держави-окупанта, або держави, яка не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генасамблеї ООН "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262. (Нагадаємо: проти голосували 11 країн: росія, Вірменія, Білорусь, Болівія, Куба, КНДР, Нікарагуа, Судан, Сирія, Зімбабве, Венесуела).

В найближчі два місяці Кабінет



міністрів має скласти перелік країн, громадяни яких мають право на спрощене оформлення українського паспорта.

Це відбуватиметься шляхом подачі спеціальної декларації, у якій іноземець визнає себе громадянином України і має право зберегти своє перше громадянство.

Неофіційно у кулуарах парламенту кажуть, що йтиметься про представників 30-40 країн. Передусім це громадяни членів Євросоюзу, Японії, Британії, Ізраїлю, а також держав, де є велика українська діаспора — США, Канади, Австралії.

Також право на спрощену процедуру матимуть іноземці, які народилися в Україні або мають прашурів-українців, а також ті, хто служить в Силах оборони.

З 2021 року в Україні діяв спрощений порядок для іноземців-захисників, але він передбачав відмову від першого громадянства.

Множинне громадянство: значення для України

Заступник голови президентської фракції "Слуга народу" Євгенія Кравчук вважає, що ця новація дозволить мільйонам українців, які виїхали за кордон, зберегти громадянство країни.

Тобто резюмуючи — ми отримуємо зміни, які дозволяють мати не лише громадянство України, але й інші, та при цьому є "перелік інших" та чіткі умови отримання.

Представниця фракції "Європейська солідарність" Ірина Герасценко звертає увагу на правку, яка внесена в текст законопроекту. Вона передбачає обов'язковий іспит на знання Конституції, історії, української мови для бажаючих набуття українського громадянства.

Проти проекту публічно виступила лише фракція "Батьківщина". Її лідерка Юлія Тимошенко заявила, що документ дозволяє отримати громадянство людьми, які не мають зв'язку з Україною.

Ще питання — закон передбачає втрату українського громадянства для тих, хто "добровільно набув" громадянство країни-агресора, тобто росії.

Ця норма може стосуватися тих, хто отримав російські паспорти у Криму чи на інших окупованих територіях України.

"Добровільним набуттям" буде вважатися випадок, коли українець звернувся із заявою чи клопотанням про таке набуття до органів влади країни-окупанта.

Тут є суперечності. Власне через поняття "добровільності" отримання російського паспорта. На ризики вже звернула увагу Гельсінська спілка з прав людини. Там нагадують про примусову "паспортизацію" мешканців окупованих територій та певної кількості пере-

селенців. Серед них є ті, наголошують у ГСПЛ, хто вимушено брав російське громадянство, зокрема через проблеми з майном.

Формально ці люди підпадають під норму про "добровільність" і можуть втратити українське громадянство, вказують у ГСПЛ.

Близько 1,7 млн людей — практично усе доросле населення Криму — отримали російські паспорти ще у перші роки після анексії Криму. Скільки з них робили це вимушено, а скільки саме через прихильність до росії, невідомо.

Деякі деталі

На думку нардепа Ярослава Железняка, новий закон має на меті допомогти забезпечити умови для повернення громадян, які вимушено покинули Україну через війну. А також розширити можливості для набуття українського громадянства деякими категоріями іноземців та людей без громадянства.

Тепер українці зможуть офіційно мати громадянство іншої країни, не втрачаючи українського, якщо ця інша країна входить до спеціального переліку, який затвердить Кабінет міністрів.

Російський паспорт — це підстава для втрати українського, за винятками випадків примусу чи автоматичної видачі.

Множинне громадянство не буде доступним для держслужбовців і суддів.

Як для іноземців, так й для українців діятиме правило: якщо людина має інший паспорт, але є громадянином України, то в межах України її визнають тільки як українського громадянина.

Приклад Європи

У Євросоюзі немає жодної держави, де подвійне громадянство було б заборонене у принципі. Абсолютна більшість країн має гнучке регулювання і лише декларує, що у відносинах зі своєю державою ти є лише її громадянином. Рідкісним протилежним прикладом, де діють найжорсткіші для ЄС обмеження, є Австрія. Але і там діє не повна заборона, а регулювання, близьке до нинішнього українського: в законодавстві прописані винятки, коли подвійне громадянство дозволене, а у решті випадків воно заборонене.

Понад те, насправді усі громадяни ЄС мають подвійне громадянство. Це — норма договору Євросоюзу.

Спільне право ЄС передбачає, що громадяни будь-якої держави Євросоюзу автоматично мають також спільне "громадянство Євросоюзу".

Отже, вводячи множинне громадянство, Україна наближається до європейських стандартів.

(За матеріалами медіа).

Затверджено голову Бюро економічної безпеки

6 серпня уряд призначив Олександра Цивінського директором Бюро економічної безпеки України. Прем'єр-міністр Юлія Свириденко написала у Telegram: "Після рішення конкурсної комісії, належних перевірок і проходження поліграфа — немає застережень щодо його кандидатури".

Нагадаємо, що конкурсна комісія передала ще прем'єр-міністру

Денису Шмигалю подання щодо переможця конкурсу з обрання голови БЕБ Олександра Цивінського. Але 24 червня конкурсна комісія отримала інформацію від СБУ про рекомендацію провести поліграф стосовно окремих кандидатів, родичі яких, як вказали у СБУ, мають певні зв'язки з рф, зокрема і Цивінський. Тому уряд двічі не затверджував Олександра Цивінського на посаду очільника Бюро.

Макропрогноз для України: є два сценарії

Уряд затвердив основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки, які передбачають два сценарії. Про це зазначено у постанові №946 від 6 серпня цього року, передає "Інтерфакс-Україна".

Згідно з першим, зростання реального валового внутрішнього продукту (ВВП) становитиме наступного року 4,5%, інфляція очікується на рівні 8,6%, а за другим — ріст ВВП становитиме 2,4%, а інфляція — 9,9%.

Оптимістичніший сценарій передбачає прискорення зростання ВВП до 5% у 2027 році та до 5,7%



— у 2028-му, а зниження інфляції очікується до 7,1% та 5,6% відповідно.

Згідно з менш оптимістичним сценарієм, ВВП збільшиться 2027 року на 4,7%, а 2028 року — на 4,5%, тоді як інфляція зменшиться до 9,7% та 7,5%.

Молдова продасть порт Джурджулешти Румунії

Уряд Молдови дав дозвіл Румунії на придбання Міжнародного вільного порту Джурджулешти — єдиного морського виходу Молдови, що межує з Україною та Одеською областю. Про це повідомило Радіо Свобода Молдова із посиланням на рішення Державної інвестиційної ради Молдови.

Ідеться про згоду на продаж 100 % акцій компанії Danube Logistics SRL, яка управляє Джурджулештським портом, державній румунській компанії Адміністрація морських портів Констанца. Молдова таким чином фактично погодила передачу під контроль Румунії стратегічно важливого об'єкта — єдиного порту країни, розташованого на з'єднанні Дунаю з Прутом.

Порт Джурджулешти — важливий транспортний вузол, створений після того, як Україна в 2006 році передала Молдові 430 метрів дунайського берега. Сьогодні в порту працює шість терміналів — зернові, нафтоналивні, контейнерні та пасажирські. Він приймає як річкові, так і морські судна, а його географічне положення дозволяє налагоджувати нові логістичні маршрути між Чорним морем, Молдовою, Україною та Європейським Союзом.

За даними молдовських ЗМІ, румунська сторона планує вкласти



у розвиток порту понад 24 мільйони євро. Мова йде не лише про модернізацію терміналів, а й про вдосконалення залізничної інфраструктури, впровадження цифрових технологій, покращення енергоефективності та перехід на "зелену" логістику.

Переговори про цю угоду тривали понад рік. Раніше Румунія офіційно зверталася до Молдови із проханням надати дозвіл на купівлю, а й важливий геополітичний пункт на межі України, Молдови та Румунії. Для України це означає можливість посилення співпраці на Дунаї, розвиток транзиту та альтернативних маршрутів експорту.

Гучна справа у Молдові

У Молдові до семи років ув'язнення засудили очільницю Гагаузької автономії Євгенію Гуцул. Ще у березні 2025 року її затримали в аеропорту Кишинева, коли вона намагалася вилетіти за кордон. Прокуратура Молдови звинуватила її в незаконному фінансуванні проросійської партії "Шор", яка була визнана неконституційною.

За даними слідства, з 2019 по 2022 рік Гуцул, працюючи секретаркою цієї політичної сили, систематично ввозила до Молдови гроші з росії для фінансування виборчих кампаній та діяльності партії. Після затримання вона звернулася до президента росії Володимира Путіна з проханням "використати весь арсенал дипломатичних і політичних механізмів", щоб вплинути на владу Молдови та домогтися її звільнення. Це звернення викликало широкий резонанс і підняло питання про її зв'язки з кремлем. У Москві заявили, що Європа має засудити діяльність молдовської влади як такої, що "суперечить принципам демократії". А депутат держдуми Костянтин Затулін узагалі запропонував вирішити "проблему, що склалася", просуван-

ням російських військ "у напрямку кордону України з Придністров'ям і Молдовою".

Експерти вважають, що справа Гуцул — це частина ширшої боротьби Молдови з російським впливом у регіоні, особливо на тлі війни в Україні та нестабільності в Придністров'ї. Прокуратура вимагала 9 років ув'язнення, але суд призначив 7 років у в'язниці напівзакритого типу. Сама Гуцул своєї провини не визнає. У своєму останньому слові в суді вона заявила, що "не привезла до Молдови жодного лея", і просила виправдання, посилаючись на своїх двох дітей.

Народні збори (аналог парламенту) і Виконавчий комітет (аналог уряду) молдовського автономного регіону Гагаузія 7 серпня ухвалили резолюцію, в якому назвав недійсним вирок главі регіону Євгенії Гуцул у справі про фінансування незаконної партії "Шор". Керівництво парламенту Гагаузії має, серед іншого, організувати "масові мирні акції протесту" на захист башкана і створити "Регіональний штаб для координації всіх дій".

Руслан Кравченко — новий генпрокурор

Після одержання згоди Верховної Ради, президент Володимир Зеленський призначив Руслана Кравченка генеральним прокурором України.

35-річний Руслан Кравченко є уродженцем Севеодонецької Луганської області. З 2024 року обіймав посаду керівника Державної

податкової служби.

Був головою Київської обласної військової адміністрації (з 2023 до 2024). Очолював Бучанську окружну прокуратуру з 2021 року.

Раніше працював військовим прокурором у часи Анатолія Матіоса. У 2019–2020 роках він подавався на посаду прокурора САП, потім

— брав участь в конкурсі на посаду керівника НАБУ. Нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня (23 серпня 2022).

Кравченко був прокурором у справі, де президента-втікача Віктора Януковича було визнано винним у державній зраді та пособництві у веденні війни.

«Читаю мій, підем зі мною...»

Роздуми про драматичну козацьку думу Станіслава Стриженюка «Судний день», яка веде нас до витоків Української Незалежності

Щороку у день Незалежності України, коли ми вшановуємо прагнення нації до самовизначення, свободи та гідності, мимоволі звертаємося до історичних подій, які стали визначальними на нашому шляху. Звичайно, це шлях багатовікової боротьби за свою землю, за своє право жити у своїй вільній країні.

Важливою віхою на цьому шляху стала Полтавська битва 1709 року, одна з героїчних і трагічних сторінок боротьби нашого народу за право самостійно вирішувати свою історичну долю. Не дивлячись на військову поразку, для самоусвідомлення і духовного єднання теперішньої української спільноти ця подія безумовно є знаковою. Недарма багато дослідників називають Полтавську битву днем народження Держави.

Відомий український поет Станіслав Стриженюк назвав історичні події понад трьохсотрічної давнини судним днем України і присвятив цій темі один із найталановитіших своїх поетичних творів – драматичну козацьку думу «Судний день», головними героями якої стали легендарні козацькі гетьмани Іван Мазепа і Пилип Орлик.

«Україна завжди прагнула бути вільною». Ці слова Вольтера присвячені Івану Мазепі – великому гетьману, який робив перші державотворчі кроки на шляху до Незалежності. Його постать порівнюють з Джорджем Вашингтоном, Симоном Боліваром та Махатмою Ганді. Він творив державу Україну, яка мала бути прекрасною європейською державою. Ще коли російський цар Петро I лише рубав вікно до Європи, Україна часів Мазепи ходила туди через двері, жартують історики.

В основі конфлікту драматичної козацької думи лежить конфлікт російського імперського деспотизму та українського козацького демократизму, який зрештою втілюється в першу в світі Конституцію Пилипа Орлика. Але книга Станіслава Савича не про перемогу добра над злом, а радше про вічну їх боротьбу і дорогу ціну кожного кроку до омріяної мети.

Драма Станіслава Стриженюка «Судний день» справді величне художнє полотно. Автор ніби бере читача за руку і пропонує здійснити подорож у часі, щоб самому доторкнутися до найважливіших віх української історії початку XVIII століття. Завдяки магії поетичного слова він оживляє образи гетьманів Івана Мазепи, Пилипа Орлика, писаря Кочубея, полковників Гамалії, Забіли, Солонини, Апостола, Чечія. Саме ці люди вирішували тоді долю нашої держави. Автору вдалося передати не лише образи історичних діячів, але й розгадати найтонші нюанси взаємодії та протидії в українському суспільстві того часу, розкрити шляхи хитросплетіння інтриг, змов, підлості й зрадництва окремих з них.

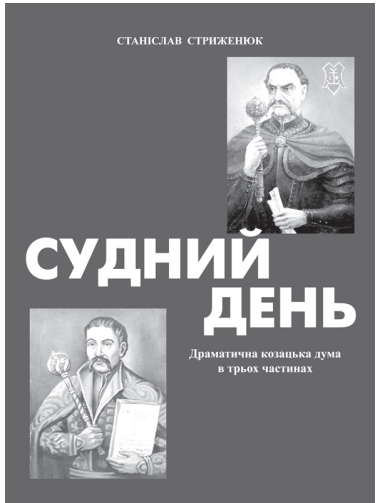
Зрозуміло, що опис діалогів та історичне тло драматичного твору побудовані на особистому відчутті й здогадках автора. Але вони написані настільки достовірно й реалістично, що хочеться за ними здогадами вчитися історію, відчувати її живий дух і внутрішню силу. Судити про це можна навіть з наведеного нижче невеликого уривку – діалогу Івана Мазепи і Пилипа Орлика – про Україну, православну віру, долю країни і її прийдешніх поколінь.

Станіслав Стриженюк. Судний день. Драматична козацька дума в трьох частинах / Одеса : Прес-кур'єр, 2021. – 320 с.

Прочитавши поетичну драму Станіслава Стриженюка, читач не лише збагачується знаннями конкретних історичних подій, переданих через творчу уяву автора, а й логічно проводить паралель з сьогоднішнім днем: Україна знову переживає свій судний день! Понад триста років тому її нищив російський цар Петро, а нині спадкоємець його трону Путін знову прагне стерти з лиця землі нашу країну, знищити український народ. Тому й важливо нам вчитися на уроках історії, перейматися духом наших великих предків.

Драма Станіслава Стриженюка «Судний день» складається з трьох частин: «Батурин», «Воскресіння» і «Кагул». А сам твір, точніше – його видання, теж має драматичну історію.

Першу частину автор завершив у січні 2007 року. Вона друкувалася у часописі «ВЕЖА» (Кіровоград). Наступного року за результатами закритого конкурсу твір був удостоєний першої премії у номінації «П'єси» Всеукраїнського конкурсу «Коронація слова». Автору було вручено «Золоте перо» конкурсу та спеціальну відзнаку журналу «Україна» за «Кращий історико-патріотичний твір».



У 2007 році твір було внесено до плану видання за програмою «Українська книга» тиражем 3 тисячі примірників. Але з невідомих тоді автору причин, одеське видавництво «Маяк» перенесло видання на 2008 рік, а потім без будь-якої мотивації взагалі вилучило з видавничого плану. Маємо всі підстави вважати, що пов'язано це було з підготовкою до ліквідації в Одесі республіканського книжкового видавництва під приводом об'єднання «Маяка» з симферопольським видавництвом «Таврида». А починали ініціатори цієї антиукраїнської ідеї з вилучення з видавничих планів патріотичної української літератури.

І все ж у 2008 році перша частина трилогії «Судний день. Батурин» вийшла друком. Та краще б у такому вигляді не виходила, вважає сам автор.

За даними Книжкової палати, України, книгу видало видавництво «УкрМорМедІнформ» тиражем 500 примірників. Де дівся наклад, навіть автор не знає. А переглянутий мною примірник з Одеської національної наукової бібліотеки вразив величезною кількістю видавничих помилок і ляпів.

Як стверджують дані Книжкової палати, номер ISBN вказано невірно. Огляд видання показав: всі вихідні дані оформлено недбало і з порушенням вимог. Наприклад, анотація незрозуміла за змістом, до того ж лише російською мовою,

багато орфографічних помилок. Більше того, у книзі 8 сторінок повторюються. Від такого видання Станіслав Савич у прямому розумінні відкріс.

Але роботу над «Судним днем» він продовжував у 2009-у і наступних роках. Нарешті у 2020 році книга була завершена.

Видати «Судний день» у повному обсязі і належною якістю взялася редакційно-видавнича фірма «Прес-кур'єр». Допомогло й те, що кошти на виготовлення оригінал-макета виділив Український культурний фонд за програмою «Культура в часи кризи: інституційна підтримка». Залишалося лише віддрукувати тираж. Але на той час все вперлося в кошти.

Видавництво дуже хотіло порадувати Станіслава Савича готовою книгою до його 90-річчя, яке виповнювалося 3 березня 2021 року. І самостійно, і разом з автором стукали в різні двері, зверталися до багатьох одеських меценатів, але не раз доводилося чути у відповідь на кшталт: «Еслі би другая тематика...».

Нарешті знайшлися в Одесі патріоти, і хоч до ювілею автора видавці не встигли, але вже у травні на Одеському інтелект-форумі-2021, у рамках якого пройшла XXII Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині», були представлені сигнальні примірники «Судного дня». Тоді ж відбулася і велелюдна презентація твору.

А на конкурсі «Краща книга виставки-форуму 2021», на який було подано 55 видань різних авторів і видавництв, книга Станіслава Стриженюка «Судний день» здобула головну відзнаку у номінації «Сучасне літературно-художнє видання». Диплом лауреата конкурсу «Краща книга виставки-форуму» було вручено і видавництву «Прес-кур'єр».

Усе це пригадалось мені у дні святкування 34-річчя Незалежності України. Погортав книгу, перечитав окремі моменти і ще раз переконався, наскільки «Судний день» Станіслава Стриженюка і нині є актуальним і сучасним.

Гетьман Мазепа був великим будівничим незалежної Української держави, тому й став найбільшим ворогом російської імперії. Понад 300 років росія прагне «вишкребити з історії» найменші позитивні згадки про нього. Її лякає не просто пам'ять про великого гетьмана, а живий дух мазепинщини, який є основою українського народу, його волелюбної козацької вдачі. Кремльський режим продовжує просувати свої ідеологеми, а правитель росії Володимир Путін у своїх опусах на тему української історії не проминає традиційно назвати Мазепу «зрадником».

Це від страху. Бо Мазепині мрії, заявлені майже три століття тому, здійснюються.

Бо Україна не вмерла. Бо у своїй боротьбі за Незалежність українці показують, що вони – козацького роду!

Саме це допомагає нам усвідомити «Судний день» Станіслава Стриженюка.

Йосип Бурчо, заслужений журналіст України.

МАЗЕПА ТА ОРЛИК

Мазепа:

Не в новину, що день міняє ніч.
Пилипе, я побачив сон пророчий:
Нам із усіх пекельних протиріч
Сусіда хоче доточити ночі.
І не з воріт.
Одразу з трьох боків.
У Києві, у достославнім місті
Вода не крутить жорен через гать.
А вітряки і там стоять на місці.
Супроти вітру крила не летять.
Про ті часи, коли хрестили Русь,
Я, Орлику, і думати боюсь.
Степи свої могилами ми вкрили,
Лиш вітряків злітати ввись чомусь
Не гнутись, а злітати не навчили.

Ото й спитай дводзьобого орла,
Куди нас доля в часі завела
У вірі нашій.
В пекло чи до раю?
У православ'ї нашім два крила,
А я чомусь у небо не злітаю.
Чому?
Ти не замислився, чому?
Католики в молитвах всі на Віслі,
А у невірних є Коран в Криму.
А в Біблії хіба не наші мислі?
Майбутнє наше, Орлику, в диму.

Коли в брехні державна є могуть,
Куди летіти, як намокле пір'я?
А що, коли в нас віру заберуть,
Ввігнавши всіх в Дніпрове
безневір'я?
Криваве це Водохреща.
І звач,
Боюся я, щоб мій нарід не вимер.
Кому тоді молитись „Отче наш!”
Як заповів Великий Володимир?

Орлик:

Ореш, Іване!
Гостре чересло,
Та довгі гони нас чекають, брате.

Мазепа:

В нас два крила.
А це добро і зло,
Та зло в могилах треба пріорати.
А чим?
Тут не мотика та воли,
Якими скіфи землю ще орали.
А в Україну ми за тим прийшли,
Щоб нас ніколи шаблями
не брали.

(До мірошника при Орликові)

Запам'ятай невірності закон,
На подвиг дух людини обирає.
Бо віра, і потрапивши в полон,
У гордості народу не вмирає.
Неслава, слава, — все то те
дурне...

(До Орлика уважно)

Не це хвилює, голубе, мене,
Знов ножиці на нашім роздоріжжі.
Пилипе, знай історію свою,
Ці ножиці нащадкам пере ріжуть
І горла у нерівному бою.
Що гордості в стогорлому „Ура!”
Як слава має історичну міру.
Вона завжди в нащадках помира.
Коли з традицій вигризає віру.
А мова наша рідна – не козачка
Під небом православних корогв.
Вона між нас співає про любов,
Але сидить на святках, мов
жебрачка
За чорними оградками церков.
Гойдай її колиску – не гойдай,
А мова в храмі милостині просить,
Мовляв, подай нам, господи,
Подай!

А вже тоді, коли нас всіх обрусять
З похідного боярського шатра,
Нас переможно крикнути
примусять,

Неначе бранців, голосно:
„Ур-ра!”
Я ось про що, мій Орлику, міркую,
Про долі і прийдешніх поколінь.
Коли в молитвах спознає „Алілуя!”
Залишиться для спогадів
„Амінь!”

В Стамбулі в небі гострий місяць
глипав,
Над ложем в часі Орлика Пилипа.
Не треба сліз, і ні печальних ахів,
Від прісно, по-козацьки, дотепер...
„Діть на Схід, а попадіть на Захід!”
Так Орликом заповідав Вольтер.

(Уривок з кн. «Судний день»).

Що буде з УПЦ (МП)?

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті (ДЕСС) 28 серпня визнала Київську Митрополію Української православної церкви (МП) афілійованою із забороненою російською православною церквою. Зв'язки УПЦ МП з російською православною церквою підтвердило спеціальне дослідження. Наступний крок ДЕСС – позов до суду про припинення Київської митрополії УПЦ.

Хронологія цього питання така. Верховна Рада 20 серпня 2024 року прийняла законопроект №8371 про заборону діяльності релігійних організацій, керівний центр яких розташований у країні-агресорі. Рішення підтримали 265 депутатів. 24 серпня, у День Незалежності України, президент підписав закон.

Згідно із ним, на території України заборонена діяльність іноземних релігійних організацій, центри яких розміщуються в державі, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину її території, а також релігійних організацій, що прямо або опосередковано підтримують збройну агресію проти України.



У вересні 2024 року в Україні набув чинності закон про заборону діяльності пов'язаних із росією церков. З того часу громади УПЦ МП мали вісім місяців на те, щоб розірвати зв'язки з російською православною церквою.

9 травня Кабмін затвердив порядок проведення дослідження причетності релігійних організацій до РФ, а також порядок розгляду питання щодо підтвердження фактів використання релігійної організації для пропаганди ідеології "русского міра".

УПЦ (МП) оскаржила цю постанову в суді.

20 травня Держетнополітики почала дослідження щодо наявності ознак афілійованості УПЦ (МП) з забороненою іноземною релігійною організацією. В підсумку було направлено припис до Київської митрополії УПЦ з вимогою усунути порушення закону.

Для виконання припису митрополит УПЦ МП Онуфрій мав надати рішення найвищих органів церковної влади щодо виходу зі структури РПЦ та втрати чинності всіх положень статуту російської церкви.

«Припис не вимагає від УПЦ зрадити православ'я, змінити якісь віроповчальні положення, змінити мову богослужіння, змінити календар чи стати частиною іншої православної церкви. Усе, що вимагається, — це вийти зі складу РПЦ і надати відповідні рішення статутних органів УПЦ», — пояснив голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський.

УПЦ зобов'язали усунути порушення до 24 серпня. Але предстоятель УПЦ митрополит Онуфрій відмовився виконувати припис. Тому Держетнополітики визнала Київську Митрополію УПЦ афілійованою з Російською православною церквою і тепер має право звернутися до суду з позовом про припинення Київської митрополії УПЦ. Це означає, що митрополія втратить статус юридичної особи й втратить правосуб'єктність.

2 липня Володимир Зеленський припинив громадянство України митрополита Онуфрія – предстоятеля Української православної церкви. За матеріалами СБУ, у нього є російський паспорт.

Виплати, які з 1 липня 2025 року здійснює Пенсійний фонд України



Із 1 липня 2025 року Пенсійний фонд України отримав повноваження щодо виплати 39 видів державних соціальних допомог, соціальних стипендій, які раніше призналися та виплачувалися органами соціального захисту населення.

Які саме види державних допомог виплачують із 1 липня органи Пенсійного фонду України?

- Допомога на проживання внутрішньо переміщеним особам.
- Щомісячна грошова допомога особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею.
- Одноразова допомога громадянам, постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які евакуйовані, відселені або самостійно переселилися на нове місце проживання.
- Одноразова компенсація учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які стали особами з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, учасникам ліквідації наслідків інших ядерних аварій, особам, які брали участь у ядерних випробуваннях, військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї (повний перелік цього пункту – у ПФУ).
- Щорічна допомога на оздоровлення громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які належать до першої та другої категорії осіб, постраждалих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.
- Допомога особам, постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, у трикратному розмірі середньомісячної заробітної плати у разі звільнення працівників у зв'язку з ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, установи, організації, скорочення чисельності або штату працівників.
- Допомога особам, постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, при переведенні громадянина у зв'язку із станом здоров'я на нижчеоплачувану роботу різниці між попереднім заробітком і заробітком на новій роботі на період до встановлення інвалідності або одужання.
- Оплата середньої заробітної плати під час переїзду на нове місце проживання, але не більше ніж за 14 робочих днів, виходячи із середньомісячної заробітної плати за попереднім місцем роботи громадянам, з числа осіб, постраждалих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які відселяються або переселяються з території зони радіоактивного забруднення.

- Оплата особам, постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, додаткової відпустки громадянам строком 14 робочих днів (16 календарних днів).
- Оплата різниці між тривалістю щорічної відпустки, яка надається відповідно до статті 47 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, та тривалістю щорічної відпустки, яка надається відповідно до Закону України „Про відпустки” або інших законів громадянам, які працюють (перебувають у відрядженні) на території зон радіоактивного забруднення.
- Доплата особам, які працюють у зоні відчуження, відповідно до статті 39 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.
- Відшкодування особам, постраждалим від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, втраченого заробітку, який вони мали до ушкодження здоров'я, у разі, коли захворювання або каліцтво, що виникли у зв'язку з виконанням робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, призвели до стійкої втрати професійної працездатності (без встановлення інвалідності).
- Щомісячна грошова компенсація до досягнення повноліття на дітей, які навчаються у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також дітей з інвалідністю, пов'язаною з наслідками Чорнобильської катастрофи, і не харчуються в ідальнях зазначених закладів освіти, а також за всі дні, коли перелічені особи з поважних причин не відвідували ці заклади.
- Компенсація громадянам за нерухоме майно, що втрачене у разі відселення або самостійного переселення з території зон радіоактивного забруднення та оплата послуг суб'єкта оціночної діяльності.
- Відшкодування витрат із безоплатного харчування потерпілих дітей відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.
- Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання (перебування) їх невідоме.
- Виплата матеріальної допомоги військовослужбовцям, звільненим з військової строкової служби.
- Соціальні стипендії студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти.
- Тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.
- Допомога на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях.

• Державна соціальна допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, у тому числі з інвалідністю, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях.

• Грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, в тому числі здійснення видатків на сплату за них єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

• Соціальна допомога на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

• Оплата послуги із здійснення патронату над дитиною та здійснення видатків, зокрема на сплату за патронатного вихователя єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

• Одноразова компенсація особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю до 18 років, яким встановлено інвалідність унаслідок одержаних на території України ушкоджень здоров'я, спричинених вибухонебезпечними предметами.

• Виплата щорічної допомоги на оздоровлення особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю до 18 років, яким встановлено інвалідність унаслідок одержаних на території України ушкоджень здоров'я, спричинених вибухонебезпечними предметами.

• Грошова компенсація вартості одноразової натуральної допомоги „пакунок малюка”.

• Тимчасова допомога на дітей, щодо яких встановлено факт відсутності батьківського піклування та які тимчасово влаштовані в сім'ю родичів, знайомих, прийомну сім'ю або дитячий будинок сімейного типу.

• Одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України „Мати-героїня”.

• Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, державна соціальна допомога на догляд, допомога на поховання.

• Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, державна соціальна допомога на догляд, допомога на поховання.

• Державна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами.

• Державна допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.

• Державна допомога на дітей одиноким матерям.

• Державна допомога при народженні дитини.

• Державна допомога при усиновленні дитини.

• Державна допомога на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліз, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність.

• Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.

Важливо!

Для тих, хто має право на державну соціальну допомогу і її вже було призначено органами соціального захисту населення, виплати здійснюватимуться в установленому порядку.

Якщо звернення за призначенням виплати мало місце до органу соціального захисту населення, але заяву на цей час не розглянуто, – рішення прийматимуть територіальні органи Пенсійного фонду України.

Програма підтримки: що обіцяє уряд?

У серпні уряд ухвалив перший пакет рішень для підтримки прифронтових регіонів за дорученням президента. Про це повідомила прем'єр-міністр Юлія Свириденко. В основі програми лежать п'ять ключових пріоритетів: житло, безпека, люди, бізнес та здоров'я, уточнила Свириденко.

Зокрема, житло:
За програмою “єОселя” держава компенсує 70% першого внеску на іпотеку для ВПО та жителів прифронтових територій, а також 70% виплат по кредиту у перший рік, повідомила прем'єр-міністр.

За її словами, додатково уряд виділить 40 тис. грн на оплату всіх зборів, пов'язаних з оформленням іпотеки.

Безпека:
“Будуємо укриття та захисні споруди у школах та дитсадках, закладах культури та громадських просторах”, – зазначила Свириденко.

Підтримка людей:
Уряд виділяє 19 400 грн на тверде паливо кожному домогосподарству та компенсує 100 кВт електроенергії на людину щомісяця.

Збільшує оплату суспільно корисних робіт на 33%.

Крім цього, за словами очільниці уряду, скасують адмінзбори та держмита — реєстрація бізнесу і майна стає безкоштовною.

Та забезпечать безоплатне харчування для учнів у прифронтових школах.

Підтримка бізнесу:
Аграрії отримують субсидію 1000 грн на кожен гектар у зонах бойових дій. Також передбачені гранти на сади та теплиці до 400 тис. грн/га з компенсацією до 80% витрат. Критично важливі підприємства зможуть бронювати до 100% військовозобов'язаних працівників, повідомила Свириденко.

Охорона здоров'я:
За її словами, медзаклади в сільських і віддалених громадах отримують 20% надбавку за надання первинної допомоги. Також зростуть коефіцієнти оплати для екстреної медичної допомоги.

Довідково.
Програма підтримки охоплює 238 громад у 10 областях — це 6,6 млн українців, серед яких – 3,7 млн вразливі групи населення.

Якщо пенсіонер перебуває за кордоном...

Пенсійний фонд України впровадив низку важливих змін, які стосуються українців, які тимчасово проживають за кордоном. Основні нововведення — продовження пенсійних виплат за межами країни, запровадження обов'язкової щорічної ідентифікації та можливість відмови від пенсії в Україні.

Пенсії платитимуть за кордоном, але з умовами

Згідно з новими законодавчими змінами, українські пенсіонери, які тимчасово перебувають за кордоном, можуть продовжувати отримувати пенсію. Головна умова — щорічне проходження фізичної ідентифікації до 31 грудня та наявність відкритого рахунку в українському банку.

Фізична ідентифікація — це процес підтвердження факту, що одержувач пенсії живий, і є обов'язковою умовою для продовження виплат. Ідентифікацію можна пройти кількома способами: особисто в офісах фонду в Україні, через онлайн-кабінет на порталі електронних послуг Пенсійного фонду за допомогою цифрового підпису (Dіia-підпис), або за допомогою відеоконференції. Також є можливість пройти ідентифікацію в українському консульстві, однак цей спосіб є найменш популярним через необхідність платити консульський збір і складність процесу.

З'явилася можливість добровільної відмови від пенсії

Деякі наші громадяни, особливо батьки дітей з інвалідністю та ті, хто отримує пенсії по втраті годувальника, запитували, чи можна відмовитися від української пенсії, оскільки від цього залежить право на отримання соціальної



допомоги в країні перебування. Тепер законодавчо закріплено право відмовитися від пенсії за власною заявою.

Умови для переселенців з окупованих територій

Закон тепер передбачає, що пенсії громадянам з тимчасово окупованих територій виплачуються за умови, що вони не отримують пенсійні виплати від держави-агресора. Для цього людина має підтвердити, що не отримує таку допомогу.

Найпопулярніший спосіб ідентифікації — онлайн

Найбільш затребуваним серед українців за кордоном способом підтвердження особи виявився саме онлайн-варіант із використанням цифрового підпису (Dіia-підпис).

Більшість наших пенсіонерів успішно проходять ідентифікацію через особистий кабінет на порталі Пенсійного фонду за допомогою цифрового підпису. Це зручно і не потребує додаткових витрат. Якщо пенсіонер з якихось причин не пройде щорічну ідентифікацію до встановленого терміну, виплати будуть тимчасово припинені.

Пенсійний фонд рекомендує всім пенсіонерам заздалегідь подбати про проходження ідентифікації, щоб уникнути перебоїв в отриманні виплат.

(Соцпортал).

Стипендії для студентів збільшать

Міністерство освіти і науки України разом із Фондом президента України з підтримки освіти, науки та спорту запускають додаткові щомісячні стипендії для студентів-першокурсників, які досягли високих результатів у всеукраїнських та міжнародних учнівських олімпіадах. Про це повідомляє МОН.

Найвищі виплати отримають призери міжнародних змагань — 25 000 грн щомісяця, учасники — 10 000 грн (150 стипендій). Переможці IV етапу Всеукраїнських олімпіад отримуватимуть від 5 000 до 15 000 грн на місяць залежно від здобутого місця (300

стипендій).

З 1 вересня уряд збільшив розмір президентських стипендій для учнів профтехів до 6 320 грн; для студентів коледжів і технікумів — 7 600 грн; для студентів університетів — 10 000 гривень; аспірантів — 23 700 гривень.

Школярі, які складуть НМТ на 185+ балів, отримають стипендію президента — 10 000 грн на рік. Збільшено і кількість таких стипендій до 400.

Окремо президент повідомив, що з 2026 року в державному бюджеті будуть закладені кошти на підвищення стипендій усім студентам.

Виплати сім'ям захисників, які загинули в полоні

Кабінет міністрів на позачерговому засіданні схвалив виплату 15 млн грн сім'ям захисників, які загинули в полоні.

За словами прем'єр-міністерки Юлії Свириденко, сім'ї захисників, які загинули у полоні, отримають 15 млн грн допомоги. Крім того,

подовжено до року термін звернення по одноразову допомогу для поранених або тих, хто втратив працездатність після служби.

Справа про аеропорт «Одеса»: держава отримає від засуджених мільярд гривень

Вищий антикорупційний суд (ВАКС) 12 червня затвердив угоду про визнання винуватості семи учасників злочинної організації. Їх звинувачували у справі про заволодіння міжнародним аеропортом "Одеса". Про це повідомила пресслужба Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Фігуранти були колишні керівники Одеської міської ради, які систематично одержували хабарі та забезпечували ухвалення необхідних рішень. Їм, зокрема, висунуто обвинувачення в заволодінні у 2011 році КП "Міжнародний аеропорт "Одеса" вартістю більше 118 млн грн.

Обвинуваченими у цій справі були колишній міський голова Одеси Олексій Костусев (батько нардепа Олексія Гончаренка з партії "Європейська солідарність"), бізнесмени Борис Кауфман та Алекс Борухович (раніше – Олександр Грановський).

Обвинувачені зобов'язані повністю відшкодувати завдану шкоду Одеській міській раді, зокрема сплатити 150 млн грн на рахунок міськради та повернути 2 488 одиниць майна.

Їм призначено остаточні покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 7 до 8 років, а також штрафів на загальну суму понад 400 млн грн.

"Зважаючи на надання викривальних показань, засуджених



звільнено від покарання із встановленням іспитового строку. За окремі злочини осіб звільнено від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності", – розповіли в САП.

Також зазначається, що вперше застосовано максимальний розмір штрафу, який визначено чинним законодавством, – 204 млн грн. Іншому обвинуваченому призначено додаткове покарання у вигляді штрафу на суму 102 млн грн, ще двом особам – у понад 30 млн грн кожному.

Згідно з рішенням суду, у дохід держави в засуджених конфісковано більше 6 млн грн, понад \$582 тис. та 6000 євро, а також шість об'єктів дороговартісного нерухомого майна, серед яких квартира площею 700 кв. м у центрі Одеси.

Крім того, засуджені перерахували 20 млн грн та зобов'язані перерахувати ще 106 млн грн на підтримку Збройних сил України.

Згідно з умовами затвердженої угоди, фігуранти взяли на себе зобов'язання сплатити на користь держави та територіальних громад Одеси та передати майна на суму, яка перевищує 1 млрд грн. Це найбільша угода в історії застосування угод про визнання винуватості.

Деталі.

У травні 2024 року НАБУ завершило розслідування та оновило підозри у справі щодо заволодіння майном КП "Міжнародний аеропорт "Одеса" вартістю 118 млн грн та доходом від його діяльності протягом 2012-2022 років у розмірі понад 2,5 млрд грн.

У серпні 2023 року про підозру у цій справі повідомили бізнес-

менам Борису Кауфману і Алексу Боруховичу (раніше мав прізвище Грановський), директору приватної компанії, а також колишньому міському голові Одесі Олексію Костусеву та його ексзаступнику Анатолію Орловському.

За даними слідства, вони входили до злочинної групи, яка у 2011 році незаконно заволоділа майном КП "Міжнародний аеропорт "Одеса" вартістю 118 млн грн та доходами від його діяльності протягом 2012-2022 років у розмірі понад 2,5 млрд грн.

У вересні 2023 року ВАКС обрав запобіжний захід Борису Кауфману у вигляді тримання під вартою з альтернативою внесення 268,4 млн грн застави. Наприкінці жовтня суд змінив запобіжний захід з тримання під вартою на заставу у розмірі 155 млн грн. Після цього Кауфман вніс заставу і вийшов із СІЗО.

Його бізнес-партнер і ще один підозрюваний у цій справі Олександр Борухович залишався на волі – суд обрав йому запобіжний захід у вигляді застави у розмірі 120,78 млн грн.

Ще одного підозрюваного – колишнього мера Одеси у 2010-2013 роках Олексія Костусева – Національне антикорупційне бюро (НАБУ) оголосило у розшук, а ВАКС ухвалив рішення про його заочний арешт.

При цьому виконавцем обов'язків заступника міського голови Одеси з питань діяльності виконавчих органів ради Анатолій Орловський, який також отримав підозру у цій справі, уклав угоду зі слідством та отримав 4 роки 6 місяців позбавлення волі умовно, з іспитовим строком 3 роки та без конфіскації майна.

Фіктивні бійці та торгівля посвідченнями

Командування батальйону на Одещині продавало «бронь від призову», підроблені посвідчення учасників бойових дій та пальне. Правоохоронці ліквідували одразу три схеми розкрадання оборонних коштів у нашому регіоні, які завдали збитків на майже 100 млн грн, повідомляє Нацполіція. Як повідомляє «Думська» з посиланням на власні джерела, мова йде про 306-й окремий батальйон радіоелектронної боротьби ОК «Південь».



За матеріалами справи, організатором став колишній командир батальйону, який залучив чотирьох підлеглих, серед них – двоє його заступників.

За однією зі «схем» вони фіктивно оформлювали місцевих підприємців та знайомих на службу до своєї військової частини. Насправді ці «мобілізовані» навіть не з'являлися на території режимного об'єкта, однак щомісяця перераховували свої зарплати на банківські картки комбатів. Вартість послуг з уникнення призову становила до 5 тис. доларів.

Крім цього, посадовці торгували підробленими посвідченнями учасників бойових дій, а також нелегально продавали пальне, що призначалося для військової техніки.

Екскомандира батальйону та його заступників, а також начальника складу паливно-мастильних матеріалів та командира роти затримано. Їм повідомили про підозру у привласненні майна шляхом зловживання службовим становищем, вчинене організованою групою (чч. 4, 5 ст. 191 Кримінального кодексу України), службове підроблення (ч. 1 ст. 366 ККУ) та зловживання впливом (ч. 3 ст. 369-2 ККУ).

Усі підозрювані перебувають під вартою. Їм загрожує до 12 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Вогонь по поліцейських

Увечері 5 серпня в Ізмаїлі сталася стрілянина – чоловік відкрив вогонь по поліцейських, коли ті зупинили його мопед. Один з правоохоронців, Михайло Сорока, загинув у лікарні. Про це повідомила пресслужба Головного управління Національної поліції в Одеській області.

Трагедія сталася близько 18:00 – на околиці Ізмаїла патрульні зупинили 45-річного чоловіка на мопеді, щоби перевірити документи. Він поведився агресивно, дістав зброю і почав стріляти в поліцейських. Один з них – старший лейтенант поліції – отримав поранення. У відповідь його напарник встиг застосувати табельну зброю й поранив нападника.

Обох чоловіків терміново доставили до лікарні. На жаль, врятувати пораненого поліцейського не вдалося – він помер від отриманих травм.

Нападника з вогнепальними пораненнями затримали. Проти нього відкрито кримінальне провадження за фактом посягання на життя правоохоронця. Йому загрожує довічне ув'язнення.

Загиблим виявився 34-річний Михайло Сорока – офіцер, який усе життя присвятив службі українському народові. Він народився в Ізмаїлі, навчався в Національній академії внутрішніх справ, працював у різних підрозділах поліції: був оперативником, дільничним, ювенальним інспектором. Останнім часом – інспектор сектору реагування патрульної поліції Ізмайльського райвідділу. У Михайла залишилися дружина та двоє маленьких дітей.

Облив бензином та підпалив

У селі Вигодянської громади 36-річний чоловік облив бензином свою знайому й підпалив її під час сварки. Про це розповіли в облуправлінні поліції.

Інцидент стався, коли вони разом вживали алкоголь. Постраждала жінка з опіками 20% тіла зараз у лікарні.

Зловмисника затримали. Йому повідомили про підозру в замаху на вбивство. За це загрожує до 15 років в'язниці. Слідство триває.

Артем Дмитрук під санкціями РНБО

Під санкції РНБО потрапив нардеп і прихильник «руського мира» з Одеси Артем Дмитрук. Президент України Володимир Зеленський підписав указ, яким ввів в дію рішення Ради національної безпеки.



Тепер провайдери повинні заблокувати його сторінки в соціальних мережах. Йдеться також про блокування активів і обмеження торгових операцій, обмеження, часткове або повне припинення транзиту ресурсів, польотів і перевезень по території України, заборону виведення капіталів з України і діяльності на її території.

Довідково.

Артем Дмитрук покинув Україну в 2024 році. За інформацією Генпрокуратури України, він незаконно перетнув україно-молдовський кордон 23 серпня поблизу пункту пропуску «Павлівка» в Одеській області. Схему переправлення було ретельно сплановано: депутат виїхав із Києва на Одещину, у Роздільнянському районі пересів в інше авто, яке довправило його до кордону з Придністровською ділянкою Молдови, де він пішки покинув Україну, повідомили в Офісі генпрокурора.

Тоді ж народного депутата, обраного від «Слуги народу», оголосили в міжнародний розшук. Дмитруку оголосили про підозру відразу за чотири статтями Кримінального кодексу України. Йому інкримінують організований груповий напад на працівника правоохоронного органу (ч. 2 ст. 345 КК України), замах на викрадення вогнепальної зброї групою осіб (ч. 1 ст. 262), побиття військовослужбовця (ч. 1 ст. 122) і хуліганство (ч. 1 ст. 296).

Наразі Артем Дмитрук перебуває в Англії. Українська прокуратура вимагає його екстрадиції.

Замах на Стерненка замовили російські спецслужби

Голова Служби безпеки України Василь Малюк у великому інтерв'ю розповів деталі нападу на одесита Сергія Стерненка, що сталося у травні. Замовлення виходило від російських спецслужб, а сам замах мав статися у символічну для Одеси дату – 2 травня.

За словами Василя Малюка, саме системна робота його Служби дозволила запобігти вбивству Сергія Стерненка. Адже у момент нападу він перебував під охороною спецпризначенців підрозділу ЦСО А.

Замах на волонтера 1 травня був вже четвертим. Тому йому й була надана державна охорона.

Чому цілком росіян став Сергій Стерненко? Станом на сьогодні, Сергій поставив на фронт майже 200 тисяч FPV-дронів для більш ніж

600 підрозділів. Стерненко – лідер серед волонтерів, які збирають і передають дрони нашим військовим, – розповів Малюк журналістам.

За його словами, убивство Стерненка планувалося на 2 травня: «це певний символічний день для ворога і, разом з тим, для нас».

Сергій був один з тих, хто не дав можливості ворогу створити «Бесарабську народну республіку» в Одесі у 2014 році. Сергій був в авангарді тих, хто жовто-блакитними стягами витримував державницьку позицію. Тому у цей день вони йому і хотіли помститись, – додав голова СБУ.

Також Василь Малюк повідомив деталі нападу.

Сергій виходить вранці з під'їзду, першим іде його помічник – цивільний, другим іде Сергій, третім іде співробітник ЦСО А. І поряд з



під'їздом в спину Сергію відкриває стрільбу з двох рук жіночка, яка, на перший погляд, не викликає жодних підозр. Третім виходить наш співробітник, спрацював професійно, скоротив дистанцію, вибив пістолет, знерухомих... – розповів Малюк.

Нагадаємо, нападницею, що стріляла у Сергія Стерненка, виявилася 45-річна уродженка Одеської області, завербована російськими спецслужбами.

Одеському депутату-втікачу Гіганову оголосили підозру

Втікачу-депутату Одеської міськради із забороненої ОПЗЖ Богдану Гіганову Служба безпеки заочно повідомила про підозру. За даними слідства, він входить до групи з 12 соратників Віктора Медведчука, які під прикриттям організації «Інша Україна» ведуть медійні атаки на Україну, виправдовують російську агресію і намагаються дестабілізувати ситуацію всередині країни і в державах-партнерах.

Правоохоронці зібрали свідчення з різних джерел, у тому числі від

політичного експерта з медійного пулу кума путіна Кирила Молчанова, якого затримали в Польщі. Зараз він перебуває в Києві та співпрацює зі слідством. За матеріалами справи, злочинним угрупованням особисто керував Медведчук. За його вказівками учасники готували і поширювали антиукраїнський контент через підконтрольні Telegram-канали, відеохостинг YouTube і закордонний рупор кремля «Голос Європи» (Voice of Europe).

Після виходу таких повідомлень їх миттєво підхоплювали кремлів-

ські пропагандисти для масового тиражування.

Фінансування, за даними СБУ, забезпечував сам Медведчук за сприяння адміністрації путіна і структур уряду рф.

Дії фігурантів кваліфіковані за п'ятьма статтями КК України, включаючи державну зраду, колабораційну діяльність і заклики до повалення влади.

Зазначимо, що Богдан Гіганов втік з України після повномасштабного вторгнення, але він все ще є депутатом Одеської міської ради.

Ворожа агентка хотіла підірвати в Одесі ТЦК

В Одесі мешканка Волині, яку дистанційно завербували спецслужби рф, збиралася підірвати обласний ТЦК у годину пік. 53-річну жінку затримали, коли вона прямувала з вибухівкою до адмінбудівлі. Про це повідомили пресслужби СБУ і ОГП.

53-річна мешканка Волині за завданням окупантів 17 липня мала занести рюкзак із саморобним вибуховим пристроєм (СВП) в адміністративну будівлю в годину

пік, ополудні, коли там знаходилася максимальна кількість людей.

Правоохоронці завчасно відкрили ворожий задум і затримали терористку, коли вона прямувала зі спорядженим СВП до будівлі ТЦК

Як встановило розслідування, агентка прибула до Одеси, де спочатку провела дорожівку біля обласного ТЦК, а потім отримала від куратора координати схрону з готовим СВП.

За легендою жінка мала прибути до ТЦК, щоб з'ясувати інформацію про нібито свого безвісти зниклого племінника.

Під час затримання терористки на безпечній відстані відбувся контрольований вибух СВП, що знаходився в рюкзакі затриманої. На місці події працювали вибухотехніки Нацполіції.

Фігурантці загрожує до 12 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Російські окупанти руйнують українську культуру

1482 пам'ятки культурної спадщини та 2302 об'єкти культурної інфраструктури постраждали в Україні через російську агресію. В Одесі зазнали пошкоджень 159 пам'яток культури. Про це повідомили у Міністерстві культури України.

Росіяни навмисно спрямовують свої ракети на історичний центр Одеси, що знаходиться під захистом ЮНЕСКО. Їх чисельні удари по місту пошкодили старовинні будівлі та об'єкти культурної спадщини: Одеський археологічний та Морський музеї, Воронцовський палац, Пасаж, житловий будинок Чижевича, житлову забудову Соломос (початок ХХ сторіччя, пам'ятка архітектури місцевого значення), Будинки вчених, Одеський літературний музей, Одеську філармонію, будівлю готелю «Брістоль» та багато інших. Наразі відомо про близько 159 пам'ятників архітектури Одеси, які зазнали пошкоджень чи руйнувань через війну.

Довідково. Взагалі в Україні, за даними обласних та Київської міської військовими адміністраціями, станом на 25 травня 2025 року, загальна чисельність пошкоджених пам'яток культурної спадщини в Україні складає 1482 об'єкти. З них національного значення — 145, місцевого — 1232, зойно виявлених — 105.

Екологічні збитки від агресії вже сягнули майже 60,5 млрд грн

60,4 млрд гривень збитків завдала росія докільню Одеської області внаслідок повномасштабного вторгнення. Такі пригломшливі дані, станом на 1 липня 2025 року, надала «Думський» Державна екологічна інспекція Південно-Західного округу. Вона постійно фіксує злочинні наслідки російської агресії.

Як пояснили у відомстві, екологи здійснюють розрахунки, розподіляючи шкоду за трьома основними напрямками: засмічення земельних та водних ресурсів, а також забруднення атмосферного повітря. Усього таких випадків нарахували понад 400.

Найбільший фінансово-екологічний удар у нашому регіоні припав саме на земельні ресурси — їх збитки оцінено у 39,78 млрд грн. Це стосується забруднення ґрунтів унаслідок ракетно-бомбових уражень та руйнувань об'єктів інфраструктури.

Майже третина цієї суми (11,1 млрд грн) — це шкода, завдана через удар по житловому будинку та базі відпочинку у Сергіївці Білгород-Дністровського району у липні 2022 року.

В Одесі найбільші збитки нарахували за ракетний удар по бізнес-центру на проспекті Шевченка у червні 2023 року — 4,3 млрд грн. Ще майже на 1 млрд грн оцінено екологічну шкоду після влучання ракети у липні того ж року у Спасо-Преображенський собор. Поки що це найбільша екологічна шкода від ураження об'єкта, що перебуває під охороною ЮНЕСКО.

Шкода водним ресурсам оцінюється у 19,47 млрд грн. Одним з найбільш резонансних випадків є забруднення акваторії порту Рені соняшниковою олією на 390,7 млн грн через влучання ворожого дрона.

Забруднення атмосферного повітря коштувало регіону 1,21 млрд грн. Сюди входять викиди від горіння нафти та нафтопродуктів, лісових пожеж та загорянь інших інфраструктурних об'єктів. Найбільших збитків повітрю зазнали два портових підприємства в Одеській області — 308,7 млн грн та 176,3 млн грн відповідно.



Одеса, 24 серпня 2025 року. З нагоди Дня Незалежності на Приморських сходах в Одесі жителі та гості міста розгорнули прапор України завдовжки 34 метри — саме стільки років виповнилося нашій Незалежності. Акцію організувала громадська організація "Вишиванковий фестиваль".

Роману Шварцману надали звання почесного громадянина Одеси



Голова Одеської регіональної асоціації євреїв — колишніх в'язнів гетто і нацистських концтаборів Роман Шварцман отримав звання почесного громадянина Одеси. Відповідне рішення на сесії 2 липня підтримали депутати Одеської міської ради.

З ініціативою виступив депутат Вадим Мороховський та Південно-Українське регіональне об'єднання іудейських громад. Причому Мороховський зазначив, що процес присвоєння звання почесного громадянина Одеси розпочали ще у 2019 році.

Роман Маркович Шварцман народився 1936 року в Бершаді на Вінниччині. У дитинстві разом із сім'єю провів понад три роки у нацистському гетто. Після війни переїхав до Одеси, де здобув професійну освіту та все життя працював на заводі «Поліграфмаш».

У 2002 році він очолив Одеську регіональну асоціацію євреїв — колишніх в'язнів гетто і концтаборів. За його ініціативи в Одесі відкрили Музей Голокосту.

У грудні минулого року квартира Романа Шварцмана зазнала руйнувань унаслідок російського ракетного удару. Цьогоріч у січні він виступив у Бундестазі, зазначивши, що гітлер хотів убити його за приналежність до єврейської нації, а путін — за те, що він є українцем.

А у День Незалежності України, 24 серпня 2025 року, Роман Шварцман отримав Орден князя Ярослава Мудрого V ступеня. Державну нагороду йому вручив Президент України Володимир Зеленський.

У Чорному морі з'явилася отруйна риба-куля

У Чорному морі зафіксували тетраодона сріблястого — надзвичайно отруйну інвазивну рибу. Вона має кумедний вигляд: роздувається, наче повітряна куля, але насправді — це загроза для всього морського життя, рибальства і навіть людського здоров'я. Про це попереджає Державна екологічна інспекція Південно-Західного округу.

Тетраодон сріблястий (Lagocerphalus sceleratus), або рибакуля, потрапив до Чорного моря через Суецький канал. Родом він із тропічного Індо-Тихоокеанського регіону, але вже давно обживає Середземне море, а тепер — і наші води. Вперше поблизу українських берегів його помітили у 2014 році, однак зараз вид усе активніше поширюється.

Риба містить тетродотоксин — смертельно небезпечну отруту, яка

паралізує нервову систему. Навіть незначна кількість токсину може призвести до летального результату, якщо її вжити в їжу. А ще тетраодон має потужні щелепи, якими може перегризати сітки та жилки, завдаючи шкоди рибалкам.

Цей хижак харчується молюсками, рибою та ракоподібними, витісняючи місцеві види й порушуючи баланс у морській екосистемі. Через зміни клімату та потепління води його ареал може ще більше розширитися, що несе серйозні ризики для біорізноманіття та малого рибальства.

Екоінспекція просить всіх, хто натрапить на незнайому рибу, зробити фото або відео, зафіксувати координати місця виявлення й повідомити про це відповідні органи. Це допоможе науковцям краще відстежити розповсюдження загрозливого виду.

Проект пам'ятника Лесі Українці в Одесі оберуть на всеукраїнському конкурсі

Всеукраїнський архітектурний конкурс на кращий проект пам'ятника Лесі Українці в Одесі оголосить виконавчий комітет Одеської міськради на майбутньому засіданні. Про це повідомила «Думська».

Згідно з рішенням, учасники мають запропонувати своє бачення не тільки пам'ятника українській поетесі, а й благоустрою прилеглої території.

Замовником проведення конкурсу та розробником конкурсної документації призначено муніципальний департамент архітектури, містобудування та земельних відносин.

Нагадаємо, рішення про встановлення пам'ятника українській поетесі міськрада прийняла ще 17 квітня. Тоді ж у найкоротші терміни обіцяли оголосити конкурс на краще проектне рішення.

Пам'ятник встановлять в зеленій зоні на розі проспекту Лесі Українки (раніше проспект Гагаріна) і Фонтанської дороги.

Конкурс триватиме чотири місяці: стартує 29 вересня і завершиться



ся 30 січня 2026 року.

Замовник конкурсу повинен організувати роботу журі, творче та громадське обговорення проектних пропозицій.

Журі повинно буде визначитися з переможцем до 16 лютого 2026 року.

Три перших місця отримають премії: 140 тис. грн, 105 тис. грн і 70 тис. грн. Примітно, що роботи трійки лідерів за умовами конкурсу залишаються у власності організатора.

Взяти участь можуть професійні архітектори, скульптори або дизайнери, студенти архітектурних і будівельних вузів, проектні організації, авторські колективи, фахівці в сфері містобудування та архітектури.

Театр «На Чайній» переїхав до бомбосховища

Віднині вистави Театру «На Чайній» можна побачити у підвальному приміщенні будинку №37 на вулиці Ніжинській. Артисти стверджують, що це практично бомбосховище: під час звуків роботи ППО та вибухів тут нема навіть вібрації. Цілком надійне укриття, за будь-яких шумів ззовні можна не переривати виставу.

Директор театру Олександр Онищенко зараз служить у Збройних силах. Під його керівництвом унікальному театру доводилося переїздити з колишньої чаєрозважувальної фабрики (звідси й назва) до Палацу студентів, далі до приміщення Teatr Kowalsky в



Отонівському провулку (раніше пер. Некрасова).

Загальна площа нового приміщення театру складає 240 квадратів, у залі 57 місць (в Отонівському провулку було 30 крісел). За літо «чайники» мріють випустити дві-три нові вистави.

Погода на осінь

Вересень — початок осені. Але в першій декаді місяця в Одесі це не буде відчуватися: вдень температура триматиметься близько 24-25 градусів, вночі теж комфортно тепло — 18-19.

Сонце лише зрідка ховається за хмарами й можна безтурботно купатися та засмагати. Хіба що 5, 6 та 7 вересня синоптики прогнозують дощі — природа влаштовує передосінні вихідні дні.

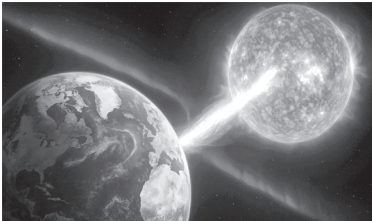
Погода в другу декаду вересня в Одесі буде скупішою на тепло, але все ще приємною: вдень — близько 20-23 градусів, а ночі трохи прохолодніше, 17-20.

Сонце все ще світить щедро, але вже періодично з'являються хмари та стає дедалі більше дощових днів. Парасоля буде не зайвою увесь період з 12 по 19 вересня.

А от третя декада вересня в Одесі покаже справжній прихід осені. Погода стає прохолодною для купання. Температура вже опускається вдень до 22-18 і до 14-18 градусів вночі. Дощі 23, 28, 29 та 30 вересня змінюють настрої курорту.

Загалом осінь 2025-го неприємно здивує температурними показниками в порівнянні з сезоном минулого року. Днів без опадів буде багато — не менше 38 в цілому за сезон. Середня температура сезону складе 13°C, що незначно нижче показника осені-2024.

У жовтні в найтепліші дні буде 20, у найпрохолодніші — 8. Середня температура місяця 14. Опади



синоптики передбачають усього 6 днів.

У листопаді в деякі дні термометр покаже 16, але буде і 0. Середня температура місяця становитиме всього 6, а 16 днів дощитиме.

Прогноз магнітних бур на вересень

Геомагнітна активність вересня буде доволі спокійною. Відповідний прогноз опублікував Центр передбачення космічної погоди Національного агентства океанографічних та атмосферних досліджень (NOAA) США.

У вересні очікуються кілька періодів підвищеної магнітної активності.

Згідно з попередніми розрахунками, критичними можуть стати 6, 14 та 26 вересня — саме на ці дати припадає підвищення Кр-індексу до рівня 5-6 балів, що відповідає помірним бурям.

Також незначні коливання геомагнітного поля можливі у проміжках між основними сплесками, зокрема 10-11 вересня та наприкінці місяця.

Прогнози можуть змінюватися в режимі реального часу, тож варто стежити за оновленнями спеціалізованих служб.